

ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

* ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ *

ΑΘΗΝΑΙ

Τετάρτη 10 Μαΐου 1933
Έτος Α' - Άριθ. φύλλου 4
Τιμή φύλλου Δρχ. 3

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:

ΑΛΕΞ ΜΑΥΡΟΓΕΝΗ
ΜΑΡΙΑ - ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΟΥΡΙΩΤΗ
Γραφεία: Πινδάρου 30

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ

Έσωτερικού Δρχ. 75
Έξωτερικού Σελίνια 5
Άμερικής Δολλάριον 1
Αιγύπτου Γ. Δ. 25

ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΚΗ

Άκομη θυμάμαι λοιπόν, παιδιά μου, την απελπισία που μ' έπιασε, σά μου ανήγγειλε ή μητέρα μου ένα καλό πρωϊ:

—Ξέρεις, την Τετάρτη θ' άρχισης όυθμική γυμναστική στο Ώδειο. Σ' έγραψα κιάλας. Είνε ή μέθοδος του Dalcroze, δηλαδή θά κάνετε γυμναστική μαζί με πιάνο.

—Τι κεραμίδια είναι πάλι τούτη! σκέφθηκα. Άρκετά μαθήματα έχω, έλληνικά, γαλλικά, πιάνο, για να βάλω κι' άλλο μελα στο κεφάλι μου! Και σά να μη φθάνη που θά κλείνομαι άλλες δυό ώρες τη βδομάδα σε τέσσερους τοίχους, θά έχω και καινούριο βέτασο από κοντά, τó πιάνο!

Γρίνιαξα, φώναξα, μα δέ βαριόσαστε, χαμένα πήγαν όλα. Σάν έφθασε ή Τετάρτη, βρέθηκα και γώ μαζί με μιá δεκαριά άλλα κορίτσια στη μεγάλη σάλα του Έλληνικού Ώδειου, ξυπόλυτη και με μαγιό.

Σέ λίγο άρχισε τó μάθημα. Η καθηγήτρια καθόταν στο πιάνο και μεϊς έπρεπε ν' άκολουθοϋμε τους όυθμούς που έπαιζε, να τρέχουμε σάν έπαιζε γρήγορα, να περπατοϋμε σάν έπαιζε άργά, να στεκόμαστε σάν έπανε να παίζη. Δηλαδή, ή

κάθε νότα γινόταν κι' από ένα βήμα δικό μας. Δέν φαντάζεσθε πόσο παράξενο μου φαινόταν αυτό. Γιατί, ποτέ μου δέν νόμιζα πώς ή μουσική μπορεϊ να είναι κάτι τόσο ελεύθερο και «δικό μου». Πιάνο έπαιζα 2 - 3 χρόνια. Καθόμουν στο σκαμνί, μετροϋσα πόσες οϋρίτσες είχε κάθε νότα, να δώ τι ήταν, όγδοο, τέταρτο ή δέκατο έκτο, μετά την έπαιζα κουτσά-στραβά, μα αυτή ή μελέτη δέν ήταν βέβαια πιο ευχάριστη από την «άναγωγή εις την μονάδα» ή «τ' άνώμαλα όήματα»! Μα να τώρα που ή κάθε νωτίτσα ζωντάνευε και χοροπηδοϋσε μαζί μου και μου φαινόταν πώς ή μουσική δέν έβγαινε απ' τó τυπωμένο χαρτι και τó μαϋρο πιάνο, μα από μέσα από μένα την ίδια!

Μετά κάναμε άλλα γυμνάσματα, μα κι' αυτά ήταν αλλοιώτικα. Είχα κάνει γυμναστική και στο σχολείο μα πάντα ήξερα τι θά κάνω σε κάθε πρόσταγμα. Ένα: άνάτασις. Δύο: κάμψις. Τρία: κλπ. Μιά, δυό, τά μάθαινα απ' έξω και σά καλοκουρδισμένος στρατιωτικός τά κατάφερα μιá χαρά! Μα τώρα άλλαξαν τά πράγματα! Έδω δέν είχε οϋτε ένα, οϋτε δυό.

Ἐπρεπε ν' ἀκοῦμε τὸ πιάνο καὶ ἀναλόγως ἀπὸ τὸν τρόπο ποῦ ἔπαιζε καὶ τοὺς ὀρθομύτους, πότε νὰ πηδάμε, πότε νὰ κτυπάμε στὰ χέρια, πότε νὰ περπατοῦμε πρὸς τὰ πίσω. Κι' αὐτὰ ἄλλα-ξαν ὅλη τὴν ὥρα καὶ ὄχι μὲ τὴν ἴδια σειρά, ποῦ ἔπρεπε νὰ ἔχουμε τὸ νοῦ μας δεκατέσσαρα! Μὰ ἐλάτε πάλι, ποῦ αὐτὸ δὲν ἔφθανε! καμμιὰ φορὰ! Ἦξερες τί ἔπρεπε νὰ κάνης, ἦξερες ποιά στιγμή ἔπρεπε νὰ περπατήσης πρὸς τὰ πίσω, ἄς ποῦμε, μὰ ὡς πού νὰ προφθάσης νὰ τὸ σκεφθῆς, εἶχες κάνει κιόλας δυὸ βήματα πρὸς τὰ ἔμπρός! Κι' αὐτὸ τὸ λάθος τὸ κάναμε ὅλες, ποιά λίγο, ποιά πολύ. Ἔτσι, νοιώσαμε πόσο κουτὸ κι' ἄτασλο εἶναι τὸ σῶμα μας ὄρες-ὄρες.

— Αὐτὸ θὰ διορθωθῆ σιγά - σιγά, μᾶς ἔλεγε ἡ Δις Jordan, ὅταν κάνετε λίγο καιρὸ ὀρθομυκῆ, θὰ δῆτε ποῦ θὰ μάθουν τὰ νεῦρα καὶ οἱ μῦς σας, νὰ ὑπακούουν ἀμέσως στὴ θέλησί σας. Κι' ἀλήθεια. Τὰ ἴδια γυμνάσματα ποῦ μᾶς εἶχαν φανεῖ βουρὸ τὴν πρώτη φορὰ, μᾶς ἐφαίνοντο εὐκολώτατα σὰν τὰ ξανακάναμε ἀργότερα καὶ μάλιστα, μᾶς φαίνονταν ἀστεῖο, πὼς ὄσες ἀρχίζαν τότε μόλις ὀρθομυκῆ δὲν μπορούσαν νὰ τὰ καταφέρουν! Καὶ ἡ πιὸ «ἔξυπνες» ἀπὸ μᾶς κοροΐδεψαν κιόλας. Εὐτυχῶς αὐτὸ δὲ βίαστανε μᾶς, γιατί καταλάβαμε καὶ μόνες μας πόσο κουτὸ εἶναι νὰ κοροΐδεύης τὰ λάθη τῶν ἄλλων ὅταν καὶ σὺ ἔχεις κάνει τὰ ἴδια, ἢ κάνεις ἄλλα καινούρια! Ἔπειτα, πολλὲς θελήσαμε νὰ μιμηθοῦμε τίς καλλίτερες μαθήτριες τῶν τάξεων γιὰ νὰ φανοῦμε σπουδαῖες. Μὰ κι' αὐτὸ πέρασε, γιατί νοιώσαμε πὼς ἐκτός ποῦ εἶναι δύσκολο ἓνα πρᾶμμα νὰ εἶναι ὄραιο σὰν εἶναι μίμησις, δὲν ἔχει καὶ καμμιὰ ἀξία, καὶ πὼς εἶναι καλλίτερο νὰ κάνης λάθη δικὰ σου παρὰ νὰ εἶσαι σὰν ἐκείνους τοὺς παπαγάλους ποῦ λένε ἔκτακτα μιὰ φράσι, χωρὶς νὰ ξέρουν τί θὰ πῆ. Κανείς δὲν εἶναι τέλειος, μὰ ὅλοι πρέπει νὰ προσπαθοῦμε νὰ διορθωνόμαστε, κι' αὐτὸ ποῦ ἀξίζει, εἶναι νὰ καταφέρῃ ὁ καθένας μας κάτι ὄραιο, ἀναλόγως ἀπ' ὅτι μπορεῖ ὁ ἴδιος νὰ κάνει, μὲ τὸ δικό του μυαλό, μὲ τὰ δικὰ του μέσα, χωρὶς νὰ θέλουν ὅλοι νὰ γίνουν τὸ ἴδιο καλοῦπι «καλοῦ μαθητοῦ».

Ἦταν πάλι γυμνάσματα ποῦ ἔπρεπε ὅλες νὰ ξεχνᾶμε τὸν ἑαυτὸ μας καὶ ν' ἀκολουθοῦμε πιστὰ μιὰ-μιὰ τίς μαθήτριες ποῦ μᾶς διηύθυναν, γιὰ νὰ σχηματίσουμε ἓνα καλὸ

σύνολο, ὅπως δηλαδὴ στὴν ὀρχήστρα ὅλοι οἱ μουσικοὶ ἀκολουθοῦν τὸν μαέστρο.

— Μὰ ποῦ νὰ καθίσω τώρα νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ ὅλα τὰ γυμνάσματα ποῦ κάναμε. Σὲ κάθε μάθημα ἦταν ἓνα σωρὸ καινούρια ἔτσι ποῦ οὔτε μιὰ στιγμή δὲν βαρεθήκαμε ποτέ, καὶ καμμιὰ δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ οὔτε μισὸ λεπτὸ ἀπὸ τὸ μάθημα! Καὶ τὸ νόστιμο εἶναι ποῦ δὲν μᾶς ἔφθαναν ἡ Τετάρτες καὶ τὰ Σάββατα, μὰ κι' ἔξω ἀπ' τὸ μάθημα, στὸ δρόμο, στὸ σπίτι, θυμόμαστε ὅλη τὴν ὥρα τὴν ὀρθομυκῆ.

Περνοῦσε ὁ παληατζῆς καὶ φώναζε: «Ροῦχα—παλῆα πα—πούτσ' ἀ—γοράάαζω». Ἐμεῖς ἀμέσως ἀνακαλύπταμε τὸν ὀρθομυκῆ ποῦ τραγουδοῦσε! Μπαίναμε στὸ τραῖνο καὶ κυττάζαμε νὰ βροῦμε: σὲ δυὸ χρόνους δούλευε ἡ μηχανή, ἢ σὲ τρεῖς; Κι' ὅλα αὐτὰ μᾶς διασκέδαζαν πολύ. Ἀφοῦ καὶ τὸ πιάνο καὶ τὸ σολφέζ ποῦ δὲν μπορούσα, ἐγὼ τουλάχιστον, νὰ τὰ χωρίζω, χάρις στὴ ὀρθομυκῆ τὰ πῆρα σὲ μεγάλη συμπάθεια καὶ ἀρχισα τότε μόνο ν' ἀγαπάω ἀληθινὰ τὴν μουσικῆ. Κι' ὅταν βρισκόμαστε τρεῖς—τέσσερες μαθήτριες γιατί νομίζετε πὼς μιλοῦσαμε ἀμέσως; γιὰ τί ἄλλο, γιὰ τὴν ὀρθομυκῆ. Ἀπαράλλακτα δηλαδὴ, ὅπως, ὅταν ἀπαντηθοῦν σὲ ξένο τόπο δύο πατριῶτες ἀρχίζου καὶ μιλοῦν γιὰ τὴν πατρίδα τους!

Σᾶς φαίνονται ὑπερβολικὰ ὅσα γράφαμε γιὰ τὴν ὀρθομυκῆ Dalcroze? Μὰ μόνο ὅσο δὲν ἔχουν κάνει ὀρθομυκῆ μπορεῖ νὰ παραξευένονται γιὰ τὸν ἐνθουσιασμό μου, ἢ ἄλλες, σίγουρα τὸν ἔχουν νοιώσει καὶ ἡ ἴδιες.

A. ΡΑΛΛΗ

Γιὰ τοὺς συνδρομητὰς μας

Εἰς τὴν ἐπίδειξιν Ρυθμικῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὄδειου, ποῦ θὰ δοθῆ σ' ἓνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα θέατρα τῆς πόλεως μας ἐν τῷ μηνὸς Μαΐου καὶ θὰ ἀναγγελθῆ δὲ τῶν ἐφημερίδων, δικαιῶνται οἱ συνδρομητὰς μας νὰ παρευρεθοῦν πληρώνοντες μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ εἰσητηρίου ἤτοι δρχ. 25.

Τὰ εἰσητήρια αὐτὰ θὰ δύνανται νὰ προμηθευθοῦν ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας.

Ἡ Τέχνη

Ο ΦΑΝΗΣ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Εἶχαμε πιὰ φύγει ἀπὸ τὸ Ἐρέχθειο καὶ πηγαίναμε κατὰ τὰ Προπύλαια ποῦ ἀστράφταν κατὰλευκα κάτω ἀπὸ τὸ λαμπρὸ μεσημεριάντικο ἥλιο. Ἐτοιμαζόμενα νὰ ρωτήσω τὸ Φάνη τί ἔξερει γι' αὐτὰ, ὅταν ἔξαφνα μὲ ρωτᾷ αὐτὸς:

— Θείτσα, κατὰ ποῦ πέφτει τὸ Σούνιο; εἶνε πολὺ μακριὰ ἀπὸ δῶ;

Ῥοῦμαξα! Τί τὸθελε τώρα τὸ Σούνιο; Ἐχει γούστο νὰ μοῦ ζητήσῃ ν' ἀφήσωμε στὴ μέση τὴν Ἀκρόπολη καὶ νὰ πάμε νὰ δοῦμε τὸ Σούνιο. Γι' αὐτὸ βιάστηκα νὰ τὸν διαβεβαιώσω πὼς ἦταν πολὺ, μὰ πάρα πολὺ μακριὰ.

— Μὰ τότε πὼς ἐφαίνονταν ἀπὸ κει τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς Προμάχου;

Ἦσυχασα... Γιὰ τὴν ὥρα δὲν ἐπρόκειτο νὰ κνηγήσωμε τὸ Σούνιο.

— Τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, ποῦ λὲς Φάνη, ἦταν ἓνα πελώριο χάλκινο ἄγαλμα, 7 μέτρα ὕψος, ἔργο καὶ αὐτὸ τοῦ Φειδία... Κεῖ καθὼς ἐδῶ στὴν Ἀττικὴ ἡ ἀσμόςφαιρα εἶνε πάντα διάφανη, ἡ ἀπόστασις δὲν τὸ ἐμπόδιζε νὰ φαίνεται ἀπὸ πολὺ μακριὰ.

Τοῦδεῖξα τὴ ξύλινη ἐπιγραφή ποῦ δείχνει τὴ θέση τοῦ ἀγάλματος, μὲ ὁ Φάνης εἶδε ἓνα ἄλλο ὄμοιο ξύλο, πιὸ πέρα, κι' ἔτρεξε νὰ διαβάσῃ τὴν ἐπιγραφή του «Ἀθηνᾶ Ἐργάνη».

— Γιατί, θείτσα, τὴν λέγαν Ἐργάνη τὴν Ἀθηνᾶ;

— Γιατί προστάτευε τὰ εἰρηνικὰ ἔργα καὶ τίς τέχνες... Σ' αὐτὴν ἀφιέρωναν οἱ τεχνίτες τὰ πρῶτα κατασκευάσματά τους, ἀγγεῖα, ἀγάλματα κτλ. Βρέθηκαν ἐδῶ πληθὸς τέτοια καὶ θὰ τὰ ἴδοῦμε στὸ μουσεῖο σὲ λίγο.

— Ἀθηνᾶ Πρόμαχος ἐκεῖ! Ἀθηνᾶ Ἐργάνη ἐδῶ! Ἀθηνᾶ στὸ Ἐρέχθειο, Ἀθηνᾶ στὸν Παρθενῶνα! Μὰ δὲ μοῦ λὲς, θείτσα, ὅλο τὴν Ἀθηνᾶ λατρεύαν ἐδῶ;

— Ἡ Ἀκρόπολη, παιδί μου, ἦταν ἀποκλειστικὸ βασίλειο τῆς Ἀθηνᾶς ποῦ προστάτευε τὴν πόλη ἀπὸ κάθε κίνδυνο, καὶ κάθε ἐχθρό.

— Καὶ τὰ Προπύλαια τῆς Ἀθηνᾶς ναὸς ἦταν;

— Τὰ Προπύλαια δὲν ἦταν ναὸς, Φάνη. Ἦταν... προπύλαια. Δηλαδὴ εἰσοδος... Ἀπὸ κεῖ ἔμειναν τότε μέσα στὴν Ἀκρόπολη. Καὶ καθὼς ὅλος ὁ ἱερός λόφος ἦταν γεμάτος ἀριστουργήματα ἔπρεπε καὶ ἡ εἰσοδος νάνα μεγαλοπρεπῆ καὶ νὰ ἐπιβάλλεται ἀμέσως στοὺς ἐπισκέπτας.

— Κύταξε, θείτσα, οἱ κολῶνες κι' ἐδῶ εἶναι δυὸ λογιῶν. Δωρικὲς στὶς ἄκρες, Ἴωνικὲς στὴ μέση. Τί ὄρατα!

— Εἶπες, «κι' ἐδῶ» Φάνη. Ποῦ ἄλλου εἶπαμε πὼς ἦταν δυὸ λογιῶν οἱ κολῶνες;

— Στὸν Παρθενῶνα, εἶπε γρήγορα καὶ μὲ πεποίθησι ὁ Φάνης.

— Πολὺ ὄρατα! Βλέπω πὼς ἔχεις πολὺ καλὴ μνήμη. Μὲ τὸ δίκιο τους σοῦ τὰ βάζουν τὰ ἄριστα στὸ σχολεῖο σου.

Ὁ μικρὸς ἀνεψιὸς μου κοκκίνησε ἀπὸ τὸν ξαφνικὸ ἔπαινο καὶ γιὰ νὰ μοῦ δείξῃ πὼς τᾶξιζε, ἔτρεξε στὸ ναὸ τῆς Ἀπτέρου Νίκης κι' ἀρχισε νὰ τὸν κυτᾶξῃ προσεκτικὰ.

— Νὰ κι' ἓνας ναὸς ποῦ δὲν εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς, θείτσα!

— Κι' ὅμως εἶναι κι' αὐτὸς τῆς Ἀθηνᾶς, Φάνη.

— Μὰ πὼς, ἀφοῦ εἶναι τῆς Ἀπτέρου Νίκης.

— Γιὰ τοὺς Ἀθηναίους, παιδί μου, ὅλα τὰ καλά ἀπὸ τὴν Ἀθηνᾶ ἔρχονταν. Αὐτὴ ἔδινε καὶ τὴν νίκη! γι' αὐτὸ τὴν ἐλάτρευαν ἐδῶ ὡς Ἀθηνᾶ Νίκη.

— Καὶ τὴν θέλαν μάλιστα καὶ χωρὶς φτερά γιὰ νὰ μὴ μπορῆ νὰ τοὺς φύγῃ, συνεπλήρωσε θριαμβευτικὰ ὁ Φάνης.

Τᾶρεσε πολὺ τὸ κοκκίλιστο αὐτὸ κτίριο, μὲ τίς 4 Ἴωνικὲς κολῶνες, μπρὸς καὶ πίσω, καὶ τὴν μικροσκοπιῆ ζωφόρο, ποῦ παρίστανε τοὺς πολέμους τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Περσῶν. Μὰ καθὼς ἤθελε νὰ τὸν δῆ καλὰ γύρω-γύρω, ὁ μικρὸς αὐτὸς ἀεικίνητος πειρασμὸς παρ' ὀλίγο νὰ γκρεμιστῆ καθὼς ἦταν ἀφηρημένος.

— Πρόσεχε, Φάνη, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ... Δὲ βλέπεις πὼς εἶναι γκρεμὸς κάτω;

— Μὰ γιατί τὸν ἔχτισαν τόσο ἄκρη; Δὲν ἐφοβούντο οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι μὴν πέσουν;

— Εἶχαν λάβει καλὰ τὰ μέτρα τους οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι, Φάνη. Ἀπὸ τίς τρεῖς μεριεὶς τοῦ πύργου ποῦ εἶναι γκρεμὸς εἶχαν βάλει ἓνα περιτειχισμα μὲ μαρμάρινες πλάκες κι' ἀπάνω ἀπ' αὐτὲς κάγκελα μεγάλα. Καὶ τί θαυμάσιες παραστάσεις ποῦ εἶχαν οἱ πλάκες! Ὅλο νίκες, φτερωτὲς κι' ἀνάλαφρες, ποῦ περιτριγύριζαν τὴν Ἀθηνᾶ κι' ετοίμαζαν τὴν εὐχαριστήριον θυσία... Θὰ δῆς μερικὲς ἀπ' αὐτὲς στὸ Μουσεῖο.

— Αὐτὸ τὸ Μουσεῖο καθὼς βλέπω, θείτσα, ἔχει πολὺ σπουδαῖα πράγματα νὰ μᾶς δείξῃ. Πότε θὰ τὸ δοῦμε;

— Τώρα μάλιστα! ἦρθε κι' ἡ σειρά τοῦ Μουσείου. Τελειώσαμε τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τῆς Ἀκρόπολης... Εἶδαμε τὰ κτίρια. Πᾶμε τώρα νὰ δῆς καὶ τ' ἀριστουργήματα τῆς γλυπτικῆς, ποῦ μὲ τὸ δίκιο τους κάνουν τὴν Ἑλλάδα μας ἀξιοζήλευτη καὶ μεγάλῃ στὰ μάτια τῶν ξένων.

Μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ καὶ τὰ μάτια γεμάτα ἐνθουσιασμό, ὁ μικρὸς Φάνης προχώρησε πρὸς τὸ Μουσεῖο.

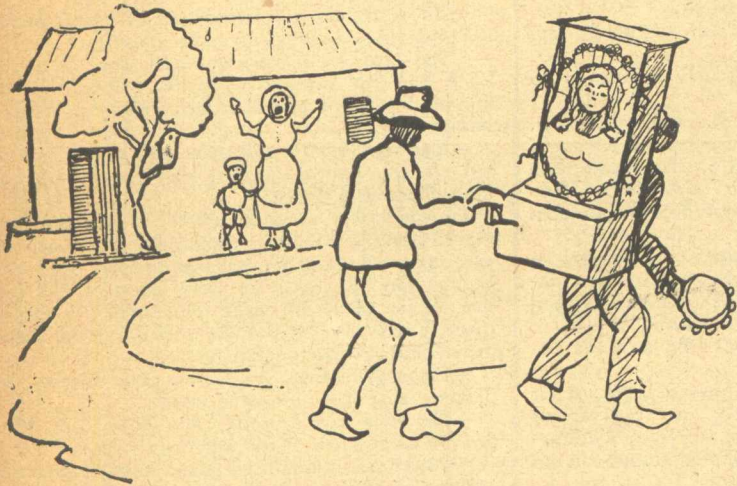
ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΛΑΤΕΡΝΑ

ΑΘΗΝΑΣ Ν. ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ἡ γρηὰ Ζαχάρω δὲν μπορούσε νὰ ξεχάσῃ αὐτὸ πού εἶδαν τὰ μάτια της, πάνε τώρα δυὸ χρόνια ἀπὸ τότε. Κι' ὄλο ἴλεγε στὸ ἐγγονάκι της τὸ Γιῶργο πού εἶχε μείνει πεντάχρονο μὲ τὴ γρηὰ λαλά του, ὅπως ἔλεγε τὴν κυρούλα του. Γι' αὐτὸ καὶ πάντα συμμεριζόταν ὅσο μπορούσε νὰ νοιώσῃ γιὰ τὴν ἡλικία του, τὶς τρομάρες, τὶς λαχτάρες τοὺς θαυμασμούς τῆς γρηᾶς. Ἡ ζωὴ τους περνοῦσε ἡσυχη καὶ μονότονη. Γι' αὐτοὺς ὄλος ὁ κόσμος τελειώνει ἐκεῖ πού εἶχε χαράξῃ ὁ μακα-

ρίτης ὁ παπούς του τὰ σύνορα τοῦ ἀμπελιοῦ τοὺς γύρω ἀπὸ πεντέξῃ στρέμματα γῆς. Συντροφιά δὲν εἶχαν ἄλλη ἀπὸ τὴν κλώσσα μὲ τὰ πουλάκια της καὶ μιὰ γέρικη ἀρνάδα πού κάθε λίγο ἡ γρηὰ τῆς κούρευε τὸ μαλλί της γιὰ νὰ νέσῃ μιὰ στάλα ρόκα.

Μόνο μιὰ φορὰ τὸ χρόνο πού γινόταν ἐκεῖ κοντὰ τοὺς πανηγῦρι ἐπαιρνε εἶδησι ἡ Ζαχάρω πὼς ὑπάρχανε κι' ἄλλοι ἄνθρωποι στὸν κόσμο.

Πάνε λοιπὸν δυὸ χρόνια τώρα πού παραμονές τοῦ πανηγυριοῦ ὅπως κάθε χρόνο, πολλοὶ χωριανοὶ μὲ τὰ σχολιανά τους ξεκίνησαν ἀπὸ μακριὰ γιὰ νάρθουν νὰ λειτουργήσουν τὸν ἅη - Γιάννη τὸ Ρηγανᾶ, κ' ἕνα

δειλινὸ πού ἡ γρηὰ Ζαχάρω, καθισμένη στὸ φτωχικὸ κατῶφλι της, σταυροκοπιότανε ἀκούγοντας τὴν καμπανοῦλα νὰ σημαίνει (τὴν ἄλλη μέρι ξημέρωνε τ' Ἄη - Γιάννη ἢ γιορτῆ) βλέπει νάρχονται πρὸς τὸ μέρος της δυὸ λατερναιζῆδες πού πήγαιναν ἀπὸ βραδὺς στὸ πανηγῦρι. Ὁ ἕνας ἦτανε φορτωμένος τ' ὄργανο κι' ὁ ἄλλος τὸν ἀκολούθαγε, κρατώντας στόνα χέρι τὸ ντέφι καὶ στ' ἄλλο τὸ σκαμνί,

— Γειά χαρά, κυρούλα ποῦθε ἀπὸ δῶ βγαίνουμε στὸν Ἄη - Γιάννη;

— Τραβᾶτε ἴσα πέρα, παιδάκι μου, καὶ θὰ βγῆτε στὸ δρόμο. Δὲν εἶχαν κάνει λίγα βήματα πὺδ κεῖ πού ἡ γρηὰ βλέποντας ἐπάνω στὴ λατέρνα τὴν ὁμορφὴ ζωγραφιὰ μιᾶς χανούμισσας ροδομάγουλης μὲ ὠραία μάτια καὶ ἐπέλεξε μαλλιὰ, τὴν πήρε γιὰ Παναγία μεσ' τὸ εἰκονοστάσι.

— Τί εἶναι τοῦτο δῶ παιδάκι μου ρωτᾷ τοὺς λατερναιζῆδες.

— Λατέρνα, καλὲ κυρούλα.

— Μεγάλῃ ἡ χάρη της, νᾶναι βοήθειά μας! καὶ πού τὴν πᾶτε στὸ πανηγῦρι;

Αὐτοὶ φεύγοντας δὲν ἄκουσαν τί εἶπε ἡ γρηὰ καὶ τὴν ἄφησαν χωρὶς ἀπάντησι.

Ὁ Γιῶργος κρατώντας τὴ λαλά του ἀπ' τὸ φουστάνι εἶχε ἀνοιξῆ τὸ στόμα του κ' ἔβλεπε σὰ χαζός. Καὶ σὲ λίγο πού ἡ κυρούλα του γονάτισε στὴ γῆ κ' ἔκανε μ' ἰτάνοιες καὶ σταυροκοπήματα πρὸς τὸ μέρος πού φεύγαν οἱ λατερναιζῆδες ἔκανε κι' αὐτὸς τὸ ἴδιο παρακολουθώντας τὴ κάθε κίνησι τῆς λαλάς του.

Ὅλη τὴ νύχτα ἡ γρηὰ Ζαχάρω δὲν ἔκλεισε μάτι, μόνο ψυθιρίζε κάθε λίγο, πεσμένη ἐπάνω στὰ στροσιδία της: Μεγάλ' ἡ χάρη σου,

Ἄγια Λατέρνα μου, πρώτη φορὰ ἀγνάντεψαν τὰ μάτια μου τὴν ὁμορφιά σου. Νὰ μὴν προφθάσω νὰ κόψω λίγο βασιλικὸ καὶ κατηφέδες ἀπ' τὴν πεζούλα μου μαθές νὰ σὲ φιλέσω...

Ἀπὸ τὸ χάρωμα ἡ γρηὰ ἦταν σηκωμένη. Ἐτοίμασε τὸ λιβανιστήρι, ἔκοψε ἀπ' τὸ φράχτη ἄγρια μυριστικά, ἀσφάκα, φλισκοῦνι, ψίλιθρο, θυμάρι καὶ θροῦμπι, τ' ἀνακάτεψε μὲ βασιλικὸ καὶ κατημέδες καὶ τάχε ἔτοιμα γιὰ νὰ ράνῃ τὴν Ἄγια ὄντας θὰ ξαναπέργαγε ἀπ' τὴν αὐλὴ της. Κάτι τῆς ἔλεγε μέσα της πὼς τέτοια μεγάλη Ἄγια δὲν μπορούσε νὰ μείνῃ στὸ φτωχὸ ρημοκλήσι τ' Ἄη - Γιάννη κι' εἶχε τὸ νοῦ της κατὰ τὸ δρόμο κι' ὄλο κύτταζε πέρα βάζοντας τὰ μαραζιασμένα χέρια της ἀπάνω ἀπὸ τὰ μάτια της γιατί ὁ ἥλιος τὴν στράβωνε. Ὁ Γιῶργος πού ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴ ἐπουτὴ κίνησι τῆς λαλάς του ἀγουροξυπνήσε, χωρὶς νὰ θέλῃ βρισκονταν κι' αὐτὸς στὴν ἴδια ἀνησυχία.

Σὰν τελείωσε τὸ πανηγῦρι καὶ ξαναπερνώντας ἀπὸ τὸ στρατόνι τῆς αὐλῆς ἡ λατέρνα ἐπαίξε ἀργὰ ἕνα γλυκὸ σκοπό, ἡ γρηὰ Ζαχάρω τάχασε ὀλότελα. Τῆς φάνηκε πὼς ἡ πανώρια ἐπουτὴ Ἄγια μιλοῦσε στοὺς ἀνθρώπους μὲ οὐρανοκατέβατη φωνή.

— Μανοῦλα - μου ἔμπηξε μιὰ φωνὴ κ' ἔπεσε μπρούμητα στὸ χῶμα κάνοντας ἀπανωτὲς μετάνοιες.

Κι' ἀπὸ τὴ σασισμάρια της ξέχασε νὰ ράνῃ τὴν Ἄγια Λατέρνα μὲ τὰ μυριστικά της.

Τὴν πῆραν γιὰ τρελλή. Μὰ ἐκείνη οὔτε κατάλαβε πὼς τὴν κοροϊδεύαν οἱ ἄνθρωποι πού πήγαιναν πέρα σκασμένοι στὰ γέλοια Ὁ νοὺς τῆς γρηᾶς Ζαχάρως δὲν ἔφευγε ἀπὸ τὸ θᾶμα ἐτοῦτο.

— Ὅσο ζεῖ κανένας, μαθαίνει, παιδάκι μου, ἔλεγε στὸ ἐγγονάκι της. Καὶ στὸ παιδιάτικο κεφαλάκι τοῦ Γιῶργου εἶχε ριζωθῆ ἀπὸ τὰ λόγια τῆς λαλάς του ἕνας παράξενος φόβος γιὰ τὸ «θᾶμα» πούχαν δεῖ τὰ μάτια του.

Ἀπὸ τότε ἡ Ζαχάρω ζοῦσε μ' ἕναν καῦμό. Ἄχι δὲ θὰ τὴν ἀξίωνε ἡ χάρη της νὰ ξαναἰδῆ ἄλλη βολά; Μὰ δὲν τῆς ἦτανε γραφτὸ κι' ἕνα δειλινὸ τοῦ Δεκέμβριου, ἡ γρηὰ Ζαχάρω πέθανε χωρὶς νὰ ματαῖδουν τὰ μάτια της τὴν Ἄγια Λατέρνα.

Τὸ παιδί μεγάλωσε καὶ πήγαινε σχολεῖο. Μὰ δὲν ξεχνοῦσε καὶ τὴ γρηὰ κυρούλα του, οὔτε τὶς λαχτάρες, τὶς τρομάρες καὶ τοὺς

θαυμασμούς της. Κάθε βράδυ στὴν προσευχὴ του παρακάλαγε κι' ἐκεῖνος τὴν Ἄγια νὰ πῆ χαιρετίσματα στὴ λαλά του καὶ νὰ τῆς σβύσῃ τὸν καῦμό πού τῆς ἄναψε.

Τῶχε πάρει γιὰ ψυχικὸ ὁ Βαγγέλης ὁ γείτονας καὶ μιὰ μέρα ποῦρθε κουβέντα γιὰ τὴ γρηὰ ὁ Γιῶργος τοῦ διηγήθηκε σοβαρὸς, σοβαρὸς τὴν ἱστορία. Τέτοια γέλοια ἔμπηξαν ὁ ἀφεντικὸς του κι' ἡ γυναῖκα του, ὥστε ὁ Γιῶργος νόμισε πὼς ἔπεφτε ἀπ' τὰ σύννεφα. Αὐτὸς πού τὸν εἶχε περιμαζέψει ἀπ' τὴν ὀρφάνεια καὶ πού τὸν ἐνοιῶθε σὰν πατέρα του ὁ Γιῶργος, τοῦ φάνηκε μισητός, ἀπαίσιος. Πόσο σκληρὰ τοῦ γκρέμισε ἕνα εἶδωλο, μιὰ πίστη βαθεῖα κι' ἀκλόνητη πού μαζὶ μὲ τὴν καῦμένη τὴν κυρούλα του, τοῦ θρεψε γιὰ χρόνια τὴν ἀθῶα του ψυχὴ καὶ τὴν παιδιάστικὴ του φαντασία.

Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως ὅταν κατάλαβε τὴν πλάνη του καὶ σὰν μεγάλωσε καὶ πήγαινε στὰ πανηγῦρια, χόρευε μὲ μεγάλους πήδους στοὺς ἤχους τῆς λατερνᾶς καὶ πολλὰς φορὰς ξέσπαγε φωνάζοντας:

— Ποῦ εἶσαι καλέ, λαλά μου, νὰ ἰδῆς τὸ ἐγγονάκι σου....

Ὅταν ὕστερ' ἀπὸ χρόνια ξαναπῆγε στὸ πανηγῦρι τ' Ἄη Γιάννη, πῆρε ξεπίτηδες μιὰ λατέρνα καὶ περνώντας ἀπ' τὸ ἐρειπωμένο πιά κατῶφλι τῆς λαλάς του, ἔβαλε νὰ παῖξῃ κάμποση ὥρα, νομίζοντας πὼς θὰ εὐχαριστοῦσε τὴν ψυχὴ της. Κι' ἡ φαντασία του γύριζε σ' ἐκείνο τὸν καιρὸ πού τὴν ἔβλεπε νὰ σταυροκοπιέται σασιτισμένη, ἐνῶ αὐτὸς τὴν κρατοῦσε σὰ χαζὸς ἀπ' τὸ φουστάνι.

Ἀνέκδοτα

Ἐφῶνι ἀπάντησις

Ὁ Ἐρρίκος Δ' ἐρώτησε μιὰ μέρα ἕνα χωρικὸ γιατί τὰ γένεια του ἦσαν μαῦρα καὶ τὰ μαλλιὰ του κάτασπρα καὶ ὁ χωρικὸς ἀπήντησέ:

— Ἀλλά, Μεγαλειότατε, εἶναι ἀπλούστατο τὰ μαλλιὰ μου εἶναι γεροντώτερα κατὰ εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τὰ γένεια μου.

Δαρραλέα ἀσώφασις

Ἐνας δυστυχισμένος παραπονοῖταν γιὰ τὸν κατατρεγμὸ τῆς τύχης καὶ στὸ τέλος ρώτησε τὸν φίλο του:

— Σὺ τί θάκανες στὴ θέσι μου;

— Ἐγὼ αὐτοκτονοῦσα, ἀπήντησε ἐκεῖνος κι' ὁ ἄλλος εἶπε:

— Κάνω κάτι χειρότερο, ἐξακολουθῶ νὰ ζῶ!

ΖΕΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

Πέντε παιδιά είχε καταπιεί ὁ Κρόνος, όταν σὸ ἐκτο ἀπεφάσισε πιά ἡ Ρέα καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ φασιωμένο κοτρώφι. Μ' ὅλη τὴ μαντική δύναμι, πὸν ἔπρεπε σὰ θεὸς νὰ ἔχη, τὴν ἔπαθε ὁ Κρόνος καὶ ἀπὸ τὴν κακὴ συνήθεια ποῦχε ἀποκτήσει, κατάπιε τὸ κοτρώφι μ' εὐχαρίστησι βέβαιος πὼς εἶναι παιδί του.

Στὴν Κρήτη εἶναι ἓνα βουνὸ πὸν τὸ λένε "Ἴδη, ἐκεῖ ἡ Ρέα εἶχε δικούς της φίλους ἀπὸ Τιτανική γενιά πὸν τοὺς λέγαγε Κουρητῆς· σ' αὐτοὺς ἔστειλε τὸ παιδί καὶ παρήγγειλε νὰ τὸ τρέφουνε γάλα ἀπὸ μιὰ κατόικα διαλεγμένη πὸν ἄκουε σὸ ὄνομα "Αμάλθεια. Τοὺς διέταξε ἀκόμα, γύρω ἀπὸ τὴ σπηλιὰ τοῦ παιδιοῦ νὰ κάνουν μέρα νύχτα μεγάλο κρότο, μὴ καμμιὰ φορὰ τύχη καὶ ὁ Κρόνος, ἀπὸ τὸν "Ὀλυμπο πὸν καθόταν, ἀκούσει τὸ κλάμα τοῦ μικροῦ.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού, ὅπως εἶχαμε πεῖ, οἱ ἄνθρωποι πελεκοῦσαν τίς πέτρες καὶ ἔφτιαναν μ' αὐτὲς ὄπλα, ἐργαλεῖα καὶ διάφορα ἄλλα πὸν τοὺς χρειάζονταν σὴ καθημερινὴ τους ζωὴ, ὡς τὴν ἐποχὴ πὸν συμβαίνουν αὐτὰ πὸν λέμε παραπάνω, εἶχαν περῶσει χρόνια πολλά! Ὁ κόσμος εἶχε πολὺ ἀλλάξει. Τώρα οἱ ἄνθρωποι καὶ καλύβες ἀπὸ πηλὸ εἶχαν μάθει νὰ φτιάχνουν καὶ τὴ γῆ καλλιεργοῦσαν, κάπως καὶ τὸ σπουδαιότερο εἶχαν μάθει τρίβοντας σκληρὰ ξύλα καὶ φωτιά ν' ἀνάβουν.

Ἦξεραν νὰ κάνουν καὶ σκάφες ἀπὸ κορμούς δένδρων, γιὰ νὰ περνοῦν μ' αὐτὲς τίς λίμνες, καὶ σιγά-σιγά ἄρχισαν νὰ στήνουν καὶ καλύβες ξύλινες γιὰ νὰ κατοικοῦν μέσα σ' αὐτὲς καὶ νὰ φυλάγονται ἀπὸ ζῶα ἢ καὶ ἀπὸ ἄλλους ἀνθρώπους. Μὲ τὸ χρόνο μάθαινε νὰ κάνουν καὶ μεγαλειότερες σκάφες κα' ἔτσι μποροῦσαν καὶ σὲ θάλασσα νὰ ταξιδεύουν καὶ νὰ γνωρίζουν τὸ γειτονικὸ τους κόσμον.

Βλέπαν τώρα πιά οἱ ἄνθρωποι, πὼς εἶχαν δύναμι στὰ χέρια καὶ πὼς ὁ νοῦς τοὺς

ὠδηγοῦσε κάθε μέρα, ὅλο καὶ πιὸ πολὺ νὰ καλλιεφεύουν τὴ ζωὴ τους. "Ἐνα μονάχα δὲν μποροῦσαν νὰ καταλάβουν, όταν βλέπανε δικούς τους νὰ πεθαίνουν! "Ὅταν τοὺς βλέπανε νεκρούς, τοὺς φοβόνταν καὶ γι' αὐτὸ βάζανε κοντὰ τους, ὅλα ὅσα σὴ ζωὴ τους ἀγαποῦσαν, ἀκόμα καὶ νερὸ καὶ φαγητὰ γιὰ νὰ μὴ ξαναγυρίσουν νὰ τὰ πάρουν. Σὲ παληοὺς τάφους βλέπουμε ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα πὸν βάζανε δίπλα στοὺς νεκρούς.

Αὐτοὺς ὅμως πὸν εἶχαν φτιάξει τὸν κόσμο καὶ πὸν τὸν κυβερνοῦσαν, τοὺς ἐφάνταζοντο ἀθάνατα ὄντια. Πὼς ἦταν δυνατὸ νὰ πεθαίνουν καὶ αὐτοί, πὸν ἦσαν τόσο μεγάλοι πὸν καὶ τὴ θάλασσα μποροῦσαν νὰ τὴν ἀναταράξουν καὶ μὲ ἀστραπόβροντα νὰ γεμίζουν τὸν ἄερα;

Τέτοια ἀκριβῶς ἦταν ἡ ἐποχὴ σὸν χρόνους ἐκείνους, πὸν ἡ Ρέα ἔστειλε τὸ παιδί της σὴν Κρήτη!

Καὶ διάλεξε τὴν Κρήτη, γιὰτι ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι βρισκόταν σὲ πιὸ καλὴ κατάστασι, ἐπειδὴ εἶχαν κοντὰ τους τὴν Αἴγυπτον πὸν μὲ τὸ μεγάλο ποταμὸ της, τὸν Νεῖλον ἔκανε τὸν τόπο πλούσιον κα' ἔτσι ὅσοι μέναν ἐκεῖ προώδευαν πιὸ γρήγορα, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Ἑλλάδος. Κάτω λοιπὸν ἐκεί σὸν νησί μεγάλωνε τὸ παιδί, μ' ἓνα κρυφὸ πόθο τῆς Ρέας, νὰ γυρίσῃ μιὰ μέρα σὸν "Ὀλυμπο, γιὰ νὰ καθίσῃ σὸν θρόνον τοῦ πατέρα του. Τὸ ὄνομα πὸν τοῦδωσε ἦταν «Δίας» ἢ «Ζεὺς» - πὸν σὴ γλώσσα τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, σήμαινε φῶς καὶ λάμψι! Θὰ ἴδῃτε γιὰτι δόθηκε τέτοιο ὄνομα σὸν μικρὸ αὐτὸ παιδί τοῦ Τιτάνα-Κρόνον καὶ τί γίνηκε σὸν μεγάλωσε τὸ παιδί.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Τὸ γαῖδουράκι τοῦ Βασιληᾶ

Μιὰ φορὰ κα' ἓνα καιρὸ κάποιος βασιληᾶς εἶχε ἓνα γαῖδουράκι πὸν τ' ἀγαποῦσε πολὺ, γιὰτι ἦταν ἓνα χαριτωμένο ζῶον μὲ ὄμορφο στυλνὸ τρίχωμα, μεγάλα αὐτιά πὸν τὰ κουνούσε κάθε στιγμὴ, γερὰ πόδια καὶ βλέμμα ἐκφραστικώτατο.

Τὸ γαῖδουράκι ἦταν πολὺ ὑπερήφανον πὸν εἶχε γι' ἀφέντη ἓνα βασιληᾶ καὶ περλάταγε πάντα καμαρωτό, τόσο καμαρωτό πὸν μιὰ μέρα κόντεψε νὰ γλιστήρησῃ καὶ νὰ κτυπήσῃ πολὺ ἄσχημα.

Τ' ἄλλα ζῶα τοῦ παλατιοῦ δὲν πολυεχώνευαν τὸ γαῖδουράκι, γιὰτι τὰ ἐκύτταξε ὅλα μὲ λίγη περιφρόνησι κα' εἶχε ξεχάσει πὼς ἡ καταγωγή του δὲν ἦταν καὶ τόσο σπουδαία, μὰ δὲν ἔλεγαν τίποτε ὡς τὴν ἡμέρα πὸν τὸ γαῖδουράκι ἔκαμε τὴν ἀπερισκεψία νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴ φωνὴ του.

— "Ἐχω, εἶπε, τὴν ὀραιότερη φωνὴ τοῦ κόσμου καὶ μιὰ μέρα θὰ σᾶς προσκαλέσω ὅλους σὸν παλάτι καὶ θὰ σᾶς τραγουδήσω μὲ τὸ πιάνο ὅπως ἄκουσα νὰ τραγουδῇ μιὰ κυρία ποῦχε ἔλθει τίς προάλλες.

"Ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον. Μιὰ μέρα πὸν ὁ βασιληᾶς ἔλειπε σὸν κунηγι μὲ τὴν ἀκολου-

θία του τὸ γαῖδουράκι ἄνοιξε τὴ μεγάλη σάλλα κα' ἔμπασε μέσα ὅλα τὰ τετράποδα τῆς Αὐλῆς: Τίς ἀγελάδες, τίς κασίκες, τὰ ἄλογα, τὰ σκυλιὰ κα' ἀφοῦ τὰ ἔβαλε ὅλα νὰ καθήσουν ἐκάθισε σὸν σκαμνὶ τοῦ πιάνου κα' ἄρχισε νὰ κτυπᾷ τὰ πληκτρα μὲ τὰ μπροστινὰ του πόδια.

Σὲ λίγο μιὰ οὐράνια μελωδία ἐπλημμύρισε τὴν αἴθουσα—δηλαδή ἔτσι νόμισε τὸ γαῖδουράκι— καὶ δὸς του κα' ἐγκάρισε καὶ δὸς του κα' ἐκτυποῦσε τὰ κόκκαλα τοῦ πιάνου.

"Ὅταν ἐπὶ τέλος τελείωσε καὶ περίμενε χειροκροτήματα δὲν ἀκούει τίποτα. Γυρίζει, τί νὰ ἴδῃ; Ἡ αἴθουσα ἦταν ἀδειανή. Εἶχαν φύγει ὅλα τὰ ζῶα καὶ καθὼς ἦταν ἡ ὥρα πὸν ἐπέστρεψε κα' ὁ βασιληᾶς ἀπ' τὸ κунηγι, ἔμαθε τί εἶχε συμβῆ κα' ἔδωσε διαταγὴ νὰ διώξουν τὸ γαῖδουράκι γιὰ τὴν αὐθάδεια πὸν εἶχε κάμει.

"Ἐστὶ τὸ φτωχὸ γαῖδουράκι ἀπὸ εὐνοούμενον τοῦ βασιληᾶ κατήντησε νὰ βρεθῇ σὸν δρόμον καὶ νὰ σέρνῃ κάποιον καρτσάκι μὲ λαχανικά.

Ποιὸς τοῦ εἶπε νὰ μὴ ξέρῃ νὰ ἐκτιμᾷ ἐκεῖνον πὸν εἶχε καὶ νὰ θέλῃ περισσότερα;

Μεταξὺ φίλων:

— Δὲν ντρέπεσαι νὰ κλαῖς ἔτσι Κάκια;
— Πὼς θὲς νὰ κλαίω; Μήπως ξέρεις ἐσὺ κανέναν ἄλλο τρόπο;

* * *

Παπποῦς.— Στὴν ἡλικία σου, Λένα, ἦμουνα πολὺ φρόνιμον παιδί.

Λένα.— Ἐστὶ θὰ λέω κα' ἐγὼ στὰ ἐγγόνια μου παπποῦ.

Γιὰ νὰ γελᾶτε

— Μαμὰ μπορῶ νὰ σοῦ πῶ κάτι;
— Ὅχι παιδί μου, γιὰτι ὁ μπαμπᾶς σου διαβάσει.

Σὲ δέκα λεπτὰ ἡ Μαμὰ ρωτᾷει:

— Τί θὲς τώρα φλύαρον παιδί;
— Ἦθελα νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἔπιασε φωτιά ἡ κουρτίνα τῆς κάμαράς μου...

Γαλλικὸ Μυστικὸ Ἔργομα

R. Dombre

Ἡ ΘΕΙΑ ΧΑΛΑΣΤΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Μεγάλη ἀναστάσις στὸ σχολεῖο. Τὸ καλοκαίρι ἔφθασε καὶ μαζὺ μ' αὐτὸ καὶ οἱ διακοπές. Ἡ Ζωρζέττα Ντὲ Πρέβ πού συνεπλήρωσε τὰ δέκα ἐπτά της χρόνια δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ πιά στὶς καλόγρηες.

Ἡ Ἡγουμένη τὴν φωνάζει μαζὺ μὲ τὶς ἄλλες συμμαθήτριές της, πού θὰ γυρίσουν πιά ὅλες στὰ σπίτια τους, καὶ συγκεκινημένη τοὺς ἐκφωνεῖ ἓνα λογιῶριον.

Τοὺς συνιστᾷ νὰ ἀποφεύγουν τὶς κακίες τοῦ κόσμου, τὰ ρωμαντικά βιβλία, τὶς ἀκατάλληλες συναναστροφές.

Δὲν εἶχε προφθάσει ἡ καλὴ Ἡγουμένη νὰ τελειώσῃ τὸν λόγο της καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ καλὰ - καλὰ, πού ἡ Ζωρζέττα, μαζεύοντας κ' αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της τριγύρω της τὶς συμμαθήτριές της τοὺς λέγει μὲ ὕφος σοβαρώτατο, καὶ σκανδαλιάρικο συγχρόνως :

— Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς δώσω κ' ἐγὼ μερικὲς συμβουλές : Εἶνε ἀλήθεια πὼς ὁ κόσμος εἶνε κακός, ἀλλὰ εἶμαι βεβαία πὼς δὲν εἶνε τόσο κακὸς ὅσο θέλουν νὰ μᾶς τὸν παραστήσουν. Στὴ ζωὴ ὑπάρχουν καὶ καλές καὶ κακὲς στιγμές, καὶ στὸ χέρι μας εἶνε νὰ χαιρώμεθα τὶς καλές καὶ νὰ ἀντιμετωπίζουμε μὲ θάρρος τὶς κακὲς στιγμές, προσπαθώντας πάντα νὰ κάνουμε εὐτυχισμένους ἐκείνους πού ζοῦνε κοντὰ μας. Ἐγὼ τοῦλάχιστον εἶμαι ἀποφασισμένη νὰ τὸ κάμω.

— Ζήτω ἡ Ζωρζέττα νὰ τὴ φώναξαν μ' ἐνθουσιασμό, ὅλες, οἱ συμμαθήτριές της, ζήτω !

— Παρακαλῶ, μὴ διακόπτετε, συνεχίζει ἡ Ζωρζέττα, συγκρατώντας ἓνα χαμόγελο. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι μᾶς λένε πὼς ὁ κόσμος εἶνε κακός. Μὰ ὁ κόσμος εἶνε παντοῦ, στὸ σχολεῖο, ὅπως καὶ στὴ ζωὴ μας ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Κι' ἐδῶ ἔχουμε τὶς μικροκακίες μας, τὶς μικροφιλοτιμίες μας, ὅπως κ' ἀργότερα στὴ ζωὴ. Ὅσο γιὰ τὸν γάμο ἔχω καὶ γι' αὐτὸν νὰ σᾶς πῶ δυὸ λόγια. Εἶμαστε ἐδῶ ὀκτὼ κοπέλλες πού σὲ τρία τέσσαρα χρόνια θὰ συναντηθοῦμε στὸν κόσμο παντρεμένες.

Σᾶς εὐχομαι νὰ εὐτυχίσετε ὅπως κ' ἐγὼ τὸ ἐπιθυμῶ νὰ εὐτυχίσω, ἀλλὰ ἓνα μόνον σᾶς λέω μὴ παντρευθῆτε ποτὲ οὔτε γιὰ τὸ χρῆμα οὔτε ἀπὸ μεγαλομανία, γιὰ νὰ ἀποκτήσετε ἓνα ὄνομα ἢ μιὰ ζηλευτὴ θέσι στὴν κοινωνία. Καὶ προσέξατε ἀκόμη μήπως ἡ καρδιά σας γελᾷ πρὶν πάρετε τὴν τελικὴ ἀπόφασιν. Αὐτὰ εἶχα νὰ σᾶς πῶ, δεσποινίδες μου, θὰ ξασυναντηθοῦμε καὶ θὰ ἴδω ἂν ὠφέλησα σὲ κάτι οἱ συμβουλές μου.

— Ζήτω ἡ Ζωρζέττα ! φώναξαν πάλι πιστὲς τῆς φίλες.

— Σιωπὴ, σιωπὴ, διαλυθῆτε, ἡ ἐπιμελήτρια μᾶς παρακολουθῆ μὲ ἀνησυχία. Ἀσφαλῶς θὰ νομίξῃ πάλι πὼς κάνω προπαγάνδαν ἐπαναστατικὴ !

Καὶ τὰ κορίτσια σκορπίστηκαν μέσα στὸ κῆπο, φλυαρώντας καὶ γελώντας.

Ἐλάχιστον ὀλίγο κατ' ὀλίγο τὸ σχολεῖο ἄδειασε. Ὁ γονεῖς παρελάμβαναν ὁ καθένας τὰ παιδιὰ του γιὰ τὶς διακοπές, πού θὰ ἦσαν πρόσκαιρες γιὰ τὶς μικρότερες, καὶ παντοεινές γιὰ τὶς μεγάλες.

Ὁ συνταγματάρχης ντὲ Πρέβ ἦλθε ἴδιος νὰ παραλάβῃ τὴν Ζωρζέττα.

Δὲν εἶχαν προφθάσει νὰ καθήσουν στὸ αὐτοκίνητό τους καὶ ἡ Ζωρζέττα πού μ' ὅλα τὰ δέκα ἐπτά της χρόνια δὲν ἐννοοῦσε νὰ φρονιμῆ, ἔσπευσε νὰ πῆ στὸν πατέρα της.

— Μπαμπά, μᾶς εἶπαν στὸ σχολεῖο πὼς δὲν εἶμαστε πιά παιδιὰ ! Λοιπὸν θὰ πρέπει τώρα νὰ μὲ σέβαστε !

— Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ σένα μικροῦλα μου ἀπήντησε ὁ συνταγματάρχης ντὲ Πρέβ, κατὰ τὴν τάξιν μὲ τρυφερότητα τὴν Ζωρζέττα πού εἶχε γίνῃ πράγματι μιὰ χαριτωμένη κοπέλλα. Ἄν φέρεσαι σὰν μεγάλο κορίτσι πού εἶσαι πιά, θὰ σοῦ φερόμεθα κ' ἐμεῖς τὸ ἴδιο.

— Ἐσὺ τὸ λὲς αὐτό, πατερούλη, μὰ ἡ θεὴ Χαλάστρα τί λέει ;

— Νάτα μας, βλέπεις πὼς ἀκόμη δὲν ληγεύθηκες. Δὲν εἶπαμε πὼς δὲν ὑπάρχει πιά θεὴ Χαλάστρα, παρὰ μόνον ἡ καλὴ σ

θεὴ Ἐρμίνια ; Γιὰ νὰ σοῦ ἀποδείξω λοιπὸν πόσο σὲ σκέπτεται καὶ σ' ἀγαπᾷ θὰ σοῦ ὁμολογήσω κ' ἓνα μυστικὸ της. Ἐχει βρῆ καίποιον πολὺ καλὸ νέο γιὰ νὰ σὲ παντρέψωμε.

— Ὅστε λοιπὸν ἔτσι ἀκόμη δὲν γύρισα ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ θέλεις ἔτσι γρήγορα - γρήγορα νὰ μὲ ξεφορτωθῆτε ;

Δὲν πρόκειται νὰ σὲ ἀναγκάσουμε, παιδί μου, ἂν δὲν θέλῃς, ἀλλὰ ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ ἓνα νέο πολὺ καλὸ . . .

— Θὰ βρεθοῦν μπαμπά μου, κ' ἄλλοι νέοι καλοί. Ἐγὼ θέλω τώρα νὰ ζήσω μαζὺ σας καὶ νὰ χαρῶ λίγο τὴν ἐλευθερίαν μου. Ὅσο

Παρακαλῶ μὴ διακόπτετε . . .

κ' ἂν μὲ νομίξετε κοκορόμυαλη, ξέρω πὼς ὅταν παντρευθῆ καὶ εἶνε ἔχει χίλιους δυὸ μελάδες, κ' ἀκόμη δὲν αἰσθάνομαι ἑτοιμὴ νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσω.

— Καλὰ, καλὰ, παιδί μου, κατέληξε ὁ συνταγματάρχης ντὲ Πρέβ, δὲν θὰ σοῦ χαλάσω τὸ χατίρι.

Καὶ μ' αὐτὴ τὴν συζήτησιν τὸ αὐτοκίνητο ἔφθασε μπροστὰ στὸ μέγαρο τῶν ντὲ Πρέβ.

Ἡ Ζωρζέττα πήδησε ἐλαφρῶς κάτω, βοήθησε τὸν πατέρα της νὰ κατέβῃ καὶ σὲ λίγο εὐρέθησαν κ' οἱ δυὸ μέσα στὸ χῶλ ὅπου τοὺς περίμενε ἡ θεὴ Ἐρμίνια.

— Νᾶμαι θεὴ μου ! ἀνεφώνησε ἡ Ζωρζέττα, ἀγκαλιάζοντας τὴν θεὴ Χαλάστρα, μὲ

περισσότερη ὀρηκτικότητα ἀπ' ὅ,τι ταίριαζε σὲ μιὰ κοπέλλα τῆς ἡλικίας της.

— Τὸ βλέπω, τὸ βλέπω, ἀπήντησε ἡ μητρὴν τῆς, ἐνῶ προσπαθοῦσε νὰ βάλῃ σὲ τάξι τὰ μαλλιά της πού τῆς τὰ εἶχε ἀναστατώσῃ ἡ Ζωρζέττα.

— Καὶ τώρα, θείτσα μου, ἀρχίζουν οἱ παντοτεινές μου διακοπές ! Τὶ καλὰ πού θὰ περάσωμε, πὼς θὰ διασκεδάσωμε !

Καὶ ἡ Ζωρζέττα τρελλὴ ἀπὸ τὴν χαρὰ τῆς ἔτρεξε σ' ὅλο τὸ σπίτι, ἐνῶ ἡ θεὴ Χαλάστρα τὴν ἐκύτταζε λιγάκι, τρομαγμένη, γιατί δὲν μποροῦσε ἀκόμη νὰ συνηθίσῃ τὸ ἀεικίνητο καὶ διαρκῶς γελαστὸ αὐτὸ παιδί πού ἦταν ἡ Ζωρζέττα, μ' ὅλα τὰ δέκα ἐπτά της χρόνια.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡ μικρὴ Χιονοῦλα

Ἡ Προβηγία εἶνε μιὰ χώρα ἡλιόλουστη πού δὲν τὴν ἐπισκέπτεται συχνὰ τὸ χιόνι, μιὰ χειμωνιάτικη ἐντούτοις νύχτα εἶχε χιονίσει τόσο πού ἓνας κτιματίας μὲ τὴ γυναῖκα του ξύπνησαν τὸ πρωὶ καὶ βοήσαν τὴν καλύβαν τους χωμένη μέσα στὰ χιόνια. Ἦταν κ' οἱ δύο τους γέροι, δὲν εἶχαν παιδιὰ κ' ἔζοῦσαν μονάχοι.

— Θὰ κάνω ἓνα κοριτσάκι ἀπὸ χιόνι, εἶπε ἡ γοητοῦλα κ' ἔφτιαξε μὲ χιόνι μιὰ παιδοῦλα πού ὦ τοῦ θαύματος ἄρχισε ἀμέσως νὰ κουνιέται καὶ ἀκολούθησε τὴ γορᾶ μέσα στὴν καλύβαν. Ἐκεῖ ὅμως μόλις ἀντίκρουσε τὴ φωτιὰ ὀπισθοχώρησε τρομαγμένη καὶ εἶπε :

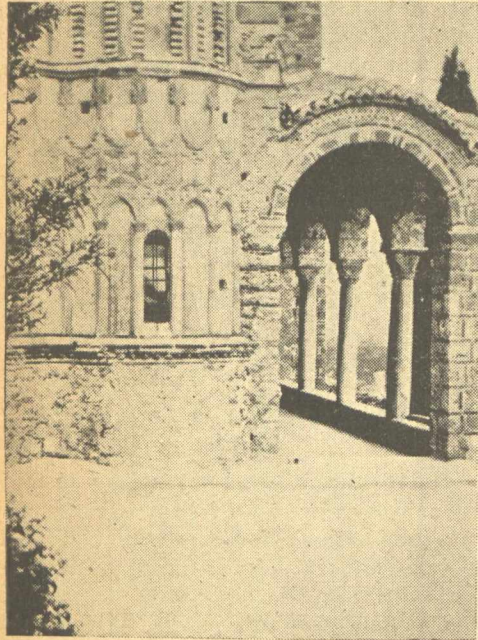
— Μὴν ἀνάβῃ φωτιά, καλὴ μου μητεροῦλα, γιατί δὲν μ' ἀρέσει καθόλου ἡ ζέστη.

Αὐτὸ τὸ παράξενο φαινόμενο γίνηκε γνωστὸ σ' ὅλη τὴ χώρα κ' ἄρχισαν νὰ ἔρχονται ἄνθρωποι ἀπὸ ἄλλες χώρες γιὰ νὰ ἴδωσιν τὴν κοπελίτσαν ἀπὸ χιόνι, τὰ δὲ παιδάκια τὴν βρίσκανε χαριτωμένη κ' ἐπαίζανε μαζὺ τῆς. Τὴν ὠνόμασαν Χιονοῦλα.

Ὅλα πῆγαιναν καλὰ ἡ φίλες τῆς Χιονοῦλας ἀναψαν μιὰ μεγάλη φωτιὰ κ' ἄρχισαν νὰ χορεύουν γύρω ἀπ' αὐτὴ ἀμέσως δὲ ἔτρεξαν νὰ φέρουν καὶ τὴ Χιονοῦλα νὰ χορεύῃ.

Στὴν ἀρχὴ ἡ Χιονοῦλα φαινόταν εὐχαριστημένη, χορεύε, πηδοῦσε, μὰ ὅταν ἐβλήθη νὰ πηδήσῃ κ' αὐτὴ πᾶνω ἀπὸ τὶς φλόγες σὰν τὰ ἄλλα παιδάκια ἔγινε διὰ μιᾶς ἀφαντὴ ἀφίνοντας στὰ χερᾶκια τῶν δύο ἀγοριῶν πού τὴν κρατοῦσαν ἀπὸ μιὰ σταγόνα νερό.

Γιὰ νὰ γνωρίσουμε

Μία στοὰ τῆς Παντάνασσας

(Φωτογραφία εὐγενῶς προσφερθεῖσα ἀπὸ τὸν κ. Ἀναστασιάδην)

Ἡ Παντάνασσα

Μιὰ ἀπὸ τὶς γραφικότερες καὶ καλλίτερες διατηρημένες ἐκκλησίες τῆς Βυζαντινῆς νεοκρουπόλεως τοῦ Μυστρά, εἶναι ὁ ναὸς τῆς Παντάνασσας, πού ἦταν κτισμένος στὸ μέσον σχεδὸν τῆς παλαιᾶς πόλεως.

Ἡ Παντάνασσα πού καθὼς εἴπαμε εἶναι ἐξαιρετικὰ καλὰ διατηρημένη μᾶς δίνει μιὰ ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τῆς ζωγραφικῆς τοῦ Μυστρά, τῶν δύο δηλαδὴ σπουδαιότερων ὕψων τῆς Βυζαντινῆς τέχνης.

Ἡ Παντάνασσα περιβάλλεται ἀπὸ ἓνα τετράγωνο περίβολο πού καὶ αὐτὸς εἶναι κατὰ μέγα μέρος Βυζαντινός, τὸ ὕψωμα δὲ πάνω στὸ ὁποῖο εἶναι κτισμένη εἶναι 4 μέτρα ψηλότερα ἀπὸ τὸ δάπεδο τῆς αὐλῆς.

Ὁ ναὸς ἔχει γύρω-γύρω κομψώτατες στοῆς, σὲ μιὰ δὲ ἀπὸ τὶς γωνίες του ὑψώνεται τὸ καμπαναριό.

Ὁ ἀρχιτεκτονικὸς τύπος τῆς Παντάνασσας παρουσιάζει τὴν τελειότερη ἐξέλιξη καὶ ἀνθησι τῆς Βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς.

Εἶναι ἓνα κράμμα βασιλικῆς καὶ σταυροειδοῦς ἐκκλησίας. Εἰς τὸ κάτω, δηλαδή, μέρος εἶναι βασιλική, εἰς τὸν γυναικωνίτην δὲ τέσσαρες καμάρες πού διασταυρώνονται ἔχουν στὸν τροῦλλο σχῆμα σταυροῦ.

Ὁ ρυθμὸς αὐτὸς τῆς τρουλωτῆς βασιλικῆς ποικίλεται μὲ τοὺς τέσσαρες μικρότερους τροῦλλους, οἱ ὁποῖοι εἶναι στὶς γωνίες, τὰ διάμεσα τοῦ σταυροῦ καὶ ἓνα ἕκτον τροῦλλον πού βρίσκεται ἐπάνω στὸν νάρθηκα—γυναικωνίτη.

Τὸ καμπαναριό εἶναι ἓνας ψηλὸς ἑτερόπλευρος πύργος, πού ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ συνέχεται μὲ τὴν ἐκκλησίαν.

Ἔχει τρεῖς ὀρόφους μὲ τοξοειδῆ ἀνοίγματα.

Ὅπως ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἔτσι καὶ ἡ ζωγραφικὴ τῆς Παντάνασσας δείχνει τὴ μεγάλη ἐξέλιξη τῆς Βυζαντινῆς τέχνης.

Ἀξιομνημόνευτα ἔργα εἶναι οἱ εἰκοσιτέσσερες οἰκοὶ τῆς Θεοτόκου, ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου, ὁ Εὐαγγελισμὸς καὶ εἰκόνες τῶν Προφητῶν.

Ὁ Ναὸς τῆς Ἀπ'έρου Νίκης, γιὰ τὸν ὁποῖον γράφει εἰς τὴν σελίδα τῆς Τέχνης ἡ ἐκλεκτὴ συνεργάτις μας κ. Σοφία Μαυροειδῆ Παπαδάκη.

τὴν Ἑλλάδα μας

Ἡ Μύκονος

Ἡ Μύκονος εἶναι ἀπὸ τὰ γραφικότερα νησιά τῶν Κυκλάδων καὶ συγχρόνως ἡ ὀλιγώτερον ὀρεινὴ κυκλαδικὴ νῆσος.

Δὲν ἔχει οὔτε δάση οὔτε φυτεῖα, παρὰ πολὺ ὀλίγη, ὑδρεύεται δὲ μὲ πηγὰδια πού ἔχουν ἄριστο καὶ ὑγιεινότερο νερό.

Στὴ Μύκονο ὑπάρχει καὶ ἀξιόλογο μουσεῖον πού συγκεντρώνονται οἱ περισσότερες ἀρχαιοτάτες τῆς Δήλου, ἡ ὁποία ὑπάγεται εἰς αὐτήν.

Ἡ Μύκονος διοικητικῶς ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπαρχία Σύρου τοῦ νομοῦ Κυκλάδων. Ἔχει περὶ τὰς 5.000 κατοίκους καὶ διαιρεῖται σὲ δύο κοινότητες, τὴν κοινότητα Μυκόνου ἢ Χώρας καὶ τὴν κοινότητα τῆς Ἄνω Μεριάς.

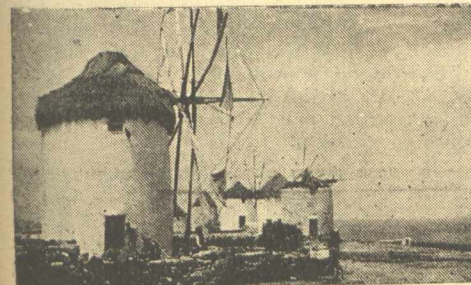
Εἰς τὴν Μύκονο εὐδοκμοῦν οἱ συκιές, ἡ δὲ κτηνοτροφία εἶναι σὲ καλλίτερη κατάστασι ἀπ' ὅ,τι εἶναι στὰ ἄλλα νησιά. Ἡ Μύκονος φημίζεται ἐπίσης γιὰ τὸ τυρί της τὴ γνωστὴ κοπανιστὴ καθὼς καὶ γιὰ τὸ μέλι της.

Κατὰ τὴν μυθολογίαν ἡ Μύκονος ὀνομάσθη ἔτσι ἀπὸ τὸν ὁμώνυμο ἥρωα.

Ἐλατρεύετο ἐκεῖ κατ' ἐξοχίαν ὁ Διόνυσος καὶ ἡ μητέρα του Σεμέλη, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ Δήμητρα.

Κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους ἡ Μύκονος ἦταν συχνότατα τὸ καταφύγιον τοῦ Περσικοῦ στόλου.

Κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπαρχία Ἀχαΐας, μετὰ τὴν κατύλισι δὲ τῆς Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας κατελύθη ὑπὸ τῶν Βενετῶν.

Οἱ γραφικοὶ μύλοι τῆς Μυκόνου

Μυτιληνιοὶ ψαράδες

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Τουρκοκρατίας ἡ Μύκονος διετέλεσε ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Τούρκων μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀγῶνος τοῦ 1821 ὁπότεν οἱ Μυκόνιοι ὑψωσαν ἐκ τῶν πρώτων τὴν σημαία τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἠκολούθησαν τὸν Τομπάζην μὲ τὰ πλοῖα των.

Ὅταν δὲ τὸ 1824 ὁ Καποιδάν πασὰς ἐπεχείρησε ἀπόβασι εἰς τὴν Μύκονο, οἱ Μυκόνιοι μὲ τὴν Μαντῶ Μαυρογένους ἐπὶ κεφαλῆς ἀπέκρουσαν μὲ μεγάλη ἀνδρεία τοὺς Τούρκους.

Ἡ Μυτιλήνη

Ἡ Μυτιλήνη εἶνε ἡ τρίτη εἰς μέγεθος νῆσος τῆς Ἑλλάδος, ἔπειτα ἀπὸ τὴν Κρήτη καὶ τὴν Εὐβοίαν καὶ ἡ ἑβδόμη τῆς Μεσογείου. Ἔχει δηλαδὴ ὡς ἐπιφάνεια 1614,4 τετραγωνικὰ χλμ.

Εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον νῆσος ὀρεινὴ μὲ ἐλάχιστες πεδινὲς ἐκτάσεις.

Ἔχει μικροὺς χειμαρῶδεις ποταμοὺς καὶ μικρὰς λίμνες κατὰ τὸ πλεῖστον ἐλώδεις.

Τὸ κλίμα της εἶναι ἐν γένει εὐκρατὸ ὁ δὲ χειμῶνας οὐδέποτε σχεδὸν εἶναι ὀριμὸς.

Ἡ βλάστησις της εἶναι ἀνθηροτάτη. Βλαστάνει ἐκεῖ ἡ ἐλαία, τὰ πεύκα, οἱ καστανιές καὶ οἱ βελανιδιές.

Ἀνθηροτάτη εἶναι ἐπίσης εἰς τὴν Μυτιλήνη ἡ κτηνοτροφία καὶ σὲ μεγάλη περιότη τὸ ψάρεμα.

Φημίζεται ἰδίως γιὰ τὶς σαρδέλλες της, οἱ ὁποῖες εἶναι ἀφθονώτατες εἰς τὸν κόλπον τῆς Καλλονῆς καὶ περίφημες γιὰ τὸ λίπος τους, καθὼς ἐπίσης καὶ γιὰ τοὺς κεφάλους της καὶ τὰ μαρμαρούνια της.

Ὡς ἐκ τούτου τὸ ψάρεμα ἐκεῖ εἶναι πολὺ ἀνεπτυγμένο. Ὑπάρχουν 332 ἀλιευτικὰ πλοίαρκα καὶ περὶ τοὺς χιλίους ψαράδες.

Η ΠΑΛΗΑ ΚΟΥΝΙΑ

ὑπό ΡΗΝΟΥΛΑΣ ΚΑΛΚΑΝΗ

Βέβαια τὸ σπίτι πού μένω δὲ θάναί ἀπὸ τὰ πλούσια. Γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς πῶ πόσες ἀκριβᾶς φορὲς μὲ μεταχειρίστηκαν. Θάχω παρελθόν—αὐτὸ εἶναι ἐξὸ ἀπὸ κάθε ἀμφιβολία—μὰ δὲν τὸ θυμάμαι καθόλου. Μὴ σᾶς φανῆ παράξενο. Δὲν εἶμαι παρὰ μιὰ κούνια πολὺ κουτὴ, μιὰ σκονισμένη κούνια λησμονημένη σὲ μιὰ γωνιά τῆς σοφίτας.

Ἐβραία δλόκληρα χρόνια κεῖ μέσα, ἀνάμεσα σ' ἓνα παλῆ κἀδρο γυρισμένο στὸν τοῖχο καὶ μιὰ μεγάλη καπελλιέρα.

Εἶμαστε πολλὰ παλῆα πράγματα στὴ σοφίτα. Παλῆα μπουζύλα, βαλιτζες, καρέκλες πού κουτσαίνουν, τραπέζια ξεχαρβαλωμένα, παλιά δπλα.. Ὅτι δὲν χρῆσιμευε πιά «κάτω» τῶφρα στὴ σοφίτα. Κι' ὅλα εἶχαμε ἓνα ὕφος λυπημένο. Θυμῆμαστε τὰ παλιά εὐτυχισμένα χρόνια πού σὲ κάτι χρῆσιμεύαμε κι' ἐμεῖς. Περσασμένα μεγαλεῖα!

Ἐγὼ μόνο μιὰ φίλη εἶχα: Μιὰ μεγάλη παλῆα πολυθρόνα πού κούτσαινε λιγάκι ἀπὸ τὸ ἓνα πόδι. Ἦταν ἡ πολυθρόνα τῆς Γιαγιάς.

Εἶχε ἄλλοτε τὴν καλλίτερη θέσι σ' ὅλες τὶς κάμαρες «κάτω» κι' ἦταν ἡ πιὸ εὐτυχισμένη πολυθρόνα τοῦ κόσμου. Μὰ μιὰ μέρα ἡ Γιαγιά ἔφυγε κι' ἀνέβασαν στὴ σοφίτα τὴν καὶμένη μου τὴ φίλη..

Ἦταν πάρα πολὺ εὐγενικὰ πολυθρόνα. Ἄμα τὸ πόδι τῆς δὲν τῆς πονοῦσε πολὺ μοῦ μιλοῦσε γιὰ τὴν παλῆα τῆς ζωῆ, τότε πού ἡ καλὴ Γιαγιά μὲ τ' ἄσπρα τῆς μαλλιάματα ἦταν ἀκόμη στὸ σπίτι. Πῶς τὴν ἔβαζαν κοντὰ στ' ἀνοικτὸ παράθυρο κι' ἔβλεπε τὰ παιδάκια νὰ τρέχουν καὶ νὰ κυνηγοῦνται στὸν κῆπο, τὶς πεταλούδιττες νὰ παίζον τὸ «κεράκι» ἔχοντας γιὰ «γωνιές» τὰ τριαντάφυλλα. Κι' ὅταν ἔκανε πολὺ κρύο καὶ χιόνιζε κι' ὁ ἀέρας σφύριζε στὶς κλειδαρότρυπες τότε τὴν ἔβαζαν κοντὰ στὸ τζάκι καὶ τὰ παιδάκια μαζεῦονταν γύρω τῆς καὶ παρακολοῦσαν τὴν γιαγιά νὰ τὸς πῆ κανένα παραμῦθι.. Ἄλλοτε τὰ παιδάκια σκαρφαλώναν ἀπάνω τῆς καὶ τὴν ἔβλεπαν ἀμάξι: Ντέ! Βάρδα μπρός! μὲ δυὸ καρέκλες γι' ἄλογα.

—Καλὲ θὰ μοῦ κουτσάνετε καὶ τ' ἄλλο μου πόδι! ἔλεγε τότε ἡ πολυθρόνα. Μὰ τὸλεγε ἀπὸ μέσα τῆς, γιὰ ἀγαποῦσε πολὺ τὰ παιδάκια μ' ὅτι κι' ἂν τῆς ἔκαναν..

Κι' ἅμα συλλογιζόταν ὅλ' αὐτὰ ἡ φίλη μου ἡ πολυθρόνα, ἦταν πολὺ, μὰ πάρα πολὺ λυπημένη. Ἄν καὶ δὲν πρέπει νὰ συγχίζομαι «ἔλεγε» γιὰ τὸ μὴ κάνει πολὺ καὶ στυγρὸς ρευματισμὸς μου.

Ὅμως ἐγὼ, τὴν ἔκανα ὅταν ἦμουν «κάτω»; Ἀδύνατο νὰ τὸ θυμηθῶ... Γι' αὐτὸ λέω, πῶς θὰ εἶμαι μιὰ πολὺ κουτὴ κούνια. Ὅσες φορὲς μοῦ φαίνεται πῶς κάτι, πῶ νὰ θυμηθῶ, ἓνας καυγᾶς μὲς τὴν σοφίτα, μοῦ κόβει ὅλη τὴ σειρά τῶν

σκέψεων καὶ πρέπει ν' ἀρχίσω πάλι ἀπ' τὴν ἀρχή!

Ἦ πιὸ φλύαρη εἶναι μιὰ παλῆα βαλιτζά. Ἔχει δεῖ πολλὰ μέρη, μὰ ὅπως ἦταν ἐπιπόλαια καὶ βιαστική, τάχει ὅλα μπερδεμένα στὸ κεφάλι τῆς..

—Κάποτε πού εἶμεθα στὴν Νεάπολι τῆς Ἰσπανίας... ἀρχίζει.

—Ἄ! Ἄ! Νάπολι! Ἡ πατρίδα μου! Φωνάζει ἓνα μεγάλο ψάθινο καπέλλο, ἀπὸ τὴν καπελλιέρα χοροπηδώντας τόσο, πού τὸ σκέπασμα βάζει ὅλο του τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ κρατηθῆ στὴ θέσι του.

—Ποῦ ἀκούστηκε Νεάπολις στὴν Ἰσπανία φωνάζει καταθιμωμένο τὸ παλιὸ κἀδρο... Ἡ Νεάπολι εἶναι πόλις τῆς Ἰταλίας, κυρίες μου. Ἐκτίσθηκε...

Τὸ παλιὸ κἀδρο παριστάνει ἓνα γέρο κύριον μὲ φαβορίτες. Ὅλοι τὸ σεβόμαστε, γιὰ εἶναι ἡ μόνη ἀνθρώπινη μορφή πού βρίσκεται ἀνάμεσά μας. Μὰ εἶναι κακὸ καὶ σχολαστικὸ, κατὰ βάθος ὅλες εἶμαστε εὐχριστημένες πού τὸχουν γυρισμένο πρὸς τὸν τοῖχο...

Λοιπὸν εἶσι περνοῦσε ὁ καιρὸς, καὶ τόχα πῆρε ἀπόφασι πῶς ὅλη μου τὴν ζωὴ ἐκεῖ ἀπάνω θὰ τὴν περνοῦσα, ὅταν μιὰ μέρα ἀνέβηκαν ἀπ' θρωποὶ ἀπὸ «κάτω». Ἡρθάν κατ' εὐθείαν ἀμένα, καὶ ὠ τὸυ θαύματος! Μὲ σήκωσαν.

—Ὡρα καλὴ! μοῦ φώναξε ἡ φίλη μου ἡ πολυθρόνα— Καὶ πρόσεξε μὴ σοῦ σπάσουν τὸ πόδι.

—Ἄν δῆς τὴν Νάπολι νὰ μοῦ τὴν χαιρετᾶς. Ἄναστένανε τὸ ψάθινο καπέλλο... Ἦταν τότε ἔξαιρετικὸ ἓνα πρᾶμα πού εἶχε ἀνεβῆ νὰ ξανακατέβει, πού τάχα χαμένα.. Νόμιζα ὅτι ὄνειροῦμουνα.

Κι' ὅμως...Μὲ ξεσκόνησαν, μὲ λουστράρισαν, μοῦβαλαν στρωματάκια, σκεπασματάκια ὁμορφοκεντημένα, μαξιλαράκια τόσα δὰ μικρούτσικα. Μ' ἔκλεισαν μὲ λουστρίτες ἀπὸ λευκὴ μουσελίνα, κι' ἔδσαν στὴν κορφή μου ἓνα θανυσματὸ φουσκοτὸ φιόγκο... Ἄ! παιδία μου! Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσο ὑπερήφανη ἦμουν!

—Δὲν μποροῦσε ἄλλοιῶς! σκεπτόμουνα. Εἶμαι πάρα πολὺ ὁμορφὴ κι' ἐπὶ τέλους τὸ κατάλαβα πῶς ἡ θέσις μου δὲν ἦταν πιά στὴ σοφίτα. Καὶ δόσotte καὶ κουνιόμουνα..

Μ' ἔβαλαν σὲ μιὰ ὁμορφὴ κάμαρα, κι' ἀπάνω στὸ στρωματάκι μου, ἔξπλωσαν ἓνα μικρὸ, μικρούτσικο παιδάκι.

Αὐτὸ παραδείγματος χάριν, τῶβρισκα ἐντελὲς περιττό.. Μοῦφταναν τ' ἄλλα μου στολιδία.. Ὅχι.

Μὲ πόση φροντίδα μὲ κῦτταζαν τώρα! Μὲ πόση προσοχὴ μὲ τριγύριζαν! Μὰ ἀπ' ὅλους πιὸ πολλὰ ἀγαποῦσα μιὰ γλυκεῖα νέα Κυρία, πῶς ἔσκυψεν ἐπάνω μου μὲ τόση ἀγάπη.. Θεέ μου.. τί μοῦ λακὸ πού ἦταν τὸ χέρι τῆς σάν ἔσιαχνε τὰ μαλλιά μου, τὴ γλυκὴ τὸ νανοῦσμα τῆς, καὶ τί σὲ

γαλᾶ μὲ κουνοῦσε. Ὁρισμένους τὴν ἔλάτρευα.

—Εἶσαι μιὰ πολὺ κουτὴ κούνια! μοῦπε ἓνα λεξικὸ σάν τοῦ μίλησα γιὰ ὅλα αὐτὰ. Ἀπορεῖ κανεὶς πῶς τόση κουταμάρα βρίσκεται μαζεμένη σὲ μιὰ κούνια. Καὶ μοῦ ἐξήγησε πῶς ὅλες ἡ φασαρίες, δὲν γινόταν γιὰ τὴν ἀφεντιά μου, ἀλλὰ γιὰ τὸ μικρὸ μικρούτσικο παιδάκι...

Ὅταν τὸ κατάλαβα αὐτὸ, θύμωσα τρομερά...

Ἄ! Ὅστε εἶσαι; Γιὰ τὸ παιδάκι... Ὅχι γιὰ μένα; Καλά! καλά!

Ἔβαλα τὰ δυνατὰ μου, καὶ μιὰ φορὰ πού ἡ γρηῃ νταντὰ μισοκοιμισμένη τὸ κουνοῦσε. Ἐγὼ πῆρα φόρα, ἔγυρα, ἔγυρα, καὶ τράπ! τὸ πέταξα χάμω. Δὲν ἔπαθε τίποτε, μὰ εἶχα βγάλει τὸ ἄχτι μου! Ἔλα ὅμως πού ἔχω καλὴ καρδιά καὶ κατὰ βάθος τὸ μετάνιωσα.. τί μοῦφταιγε τὸ κακόμοιρο.. Ἄν δὲν ἦταν αὐτὸ μάλιστα, θὰ βρισκόμουν ἀκόμα ἐπάνω.. Κι' ἄρχισα νὰ τ' ἀγαπῶ..

Μιὰ μέρα μοῦ τὸ πῆραν. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ, κι' ὅσο τὰ λεπτὰ περνοῦσαν καὶ δὲν μοῦ τὸ ἔφεραν, τόσο ἀνησυχούσα καὶ μετάνιωνα γιὰ ὅτι τοῦ εἶχα κἀμῃ, ..

—Μὰ τί νᾶγινε; τί νᾶγινε! Ρωτοῦσα. Καὶ σίγουρα ἂν εἶχα μάτια θάκλαιγα..

—Μμμμ... Εἶπε σοβαρὰ τὸ λεξικὸ..

—Μμμ... Εἶναι καὶ ἡντουλίπα σάν ἡγῶ..

—Ἄν ξέρετε κάτι, πέστε το.. Παρεκάλεσε ἡ κουνουίστρα.

Ἐγὼ τὰ ξέρω ὅλα.. Εἶπε σοβαρὰ τὸ λεξικὸ! Καὶ στὰ φύλλα μου εἶναι γραμμένη ἡ λέξις ἀναχώρησης, «θάνατος».

Ἡ κουνουίστρα κι' ἐγὼ, παγώσαμε... τὸ μπιπερόν ἀπὸ τὴν συγκίνησι κύλισε στὸ πάτωμα.. Ἄν ἦταν ἀλήθεια; Ἄν δὲν θὰ τὸ ξανάβλεπα πιά ποτέ; Πῶς μετάνιωνα γιὰ τὸν σκληρὸ τὸ εἶχα γκρεμίσει.. Καὶ εἶχα τύψεις, τύψεις..

Μὰ τὸ λεξικὸ μοῦ εἶπε ἓνα μεγάλο φέμμα.

Τὸ μικρὸ εἶχε σαραντήσει, δηλαδὴ εἶχανε περάσει σαράντα μέρες ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦχε γεννηθῆ καὶ τόχαγε πάει στὴν ἐκκλησία. Ἔτσι γίνεται πάντα. Ὅταν μοῦ τὸ ξανάφεραν τότε κατάλαβα πόσο τ' ἀγαποῦσα καὶ καθόλου, μὰ καθόλου πιά δὲν ζήλεψα ὅταν ἡ γλυκεῖα νέα Κυρία τῆβαλε στὸ στρωματάκι μου φιλώντας τὸ μὲ ἀγάπη.

Πέρασαν μέρες καὶ νύχτες ἀπειρες..

Τὸ παιδάκι ἔπαιζε ὅλη τὴν ἡμέρα μὲ τὴν κουνουίστρα του, γελούσε, φώναζε, σήκωνε τὸ ποδαράκι του καὶ τῶφρανε στὸ στόμα, μιὰ μέρα μάλιστα στηλώθηκε ὀρθοῦ πάνω στὸ στρωματάκι του. Πῶς τρῶμαξα! Κράτησα καὶ τὴν ἀναπηθὴ μου ἀκόμη μὴν τύχει καὶ ἄθελά μου κουνηθῶ καὶ τὸ πετάξω... Ἀκόμη τρέμω σάν τὸ συλλογίζομαι..

Καὶ τὶς νύχτες ὅταν ὅλοι ἔφευγαν καὶ μέναμε μονάχοι ἐγὼ καὶ τὸ παιδάκι ἀγγελάκια, πληθος ἀγγελάκια κατέβριναν καὶ μᾶς τριγύριζαν καὶ σκαρφαλώναν στὶς λευκὲς κουντινίτες καὶ σχηματίζαν γκιρλάντες, ἄπειρες γκιρλάντες καὶ πολλές φορὲς σήκωναν καὶ τὸ παιδάκι καὶ χόρευαν ὅλα μαζὺ ἀνάερα κι' ἀνάλαφρα.. Κι' ἓνα πληθος κουνουίστρες κρατοῦσανε τὸ γρόνο καὶ τὰ τοπάκια πηδοῦσαν ψηλὰ ὡς τὸ ταβάνι καὶ χόρευαν τὸ γύρω-γύρω ὅλοι, ἓνα σωρὸ λαστιγιένες κουκλίτσες, μὲ «Μανώλη» τὸ μπιπερόν..

Αὐτὰ γινόταν τὶς νύχτες. Καὶ τὰ χαράματα, τὰ ἀγγελάκια φιλοῦσανε γλυκὰ τὸ παιδάκι καὶ φεύγανε.

Στὴν ἀνθρώπινη γλῶσσα ὅλ' αὐτὰ λέγονται «ὄνειρα».

Ἔτσι περνοῦσε ὁ καιρὸς, καὶ ἦμουν ἡ πιὸ εὐτυχισμένη κούνια τοῦ κόσμου.

Μιὰ φορὰ—ἔγινε τόσο ξαφνικὰ, πού δὲν θυμοῦμαι πῶς ἔγινε—κάποιος εἶπε:

—Δὲν νομίζετε πῶς ὁ Μπέμπης εἶναι πολὺ μεγάλος πιά γιὰ κούνια;

Κι' οἱ ἄλλοι ἀπήτησαν:

—Ναί, ναί, δίκιο ἔχεις! Νὰ τοῦ κατεβάσουμε τὸ κρεββατάκι..

Αὐτὸ ἦταν..

Μοῦ πῆραν ὅλα μου τὰ στολιδία.. Μοῦ ξεκρέμασαν τὰ κουρτινάκια μου, καὶ τὸ πιὸ τρομερὸ, τὸ πιὸ ἀπίστευτο, ἔλυσαν καὶ τὸν φιόγκο ἀπ' τὴν κορφή μου.. τὸν ὠραῖο μου τὸν φιόγκο πού μ' ἔκανε τόσο ὑπερήφανη!

Τώρα εἶμαι πάλι στὴν σοφίτα, πιὸ λυπημένη ἀπὸ πρῖν, γιὰ τὴν ἔμαθα τί σημαίνει νὰ λυπᾶσαι γιὰ κάτι πού πέρασε.. Καὶ δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα. Ὅτε στὶς εἰρωνιές τῆς βαλιτζας, οὔτε στὸ ψάθινο καπέλλο πού μὲ ρωτᾶει ἂν εἶδα τὴν Νάπολι, οὔτε καὶ στὴν παλῆα μου φίλη τὴν πολυθρόνα πού θέλει νὰ μάθῃ γιὰ τ' ἄλλα παιδάκια. «Θὰ μεγάλωσαν τώρα.. θὰ πηγαίνουν σχολεῖο.. θὰ διαβάζουν καὶ τὰ Ἑλληνόπουλα». Ἄξ.

Μὰ γὼ δὲν ἐνδιαφέρομαι παρὰ γιὰ τὸν δικό μου τὸν μικροῦλη.. Καὶ δὲν μὲ μέλει τόσο γιὰ τὰ στολιδία πού ἔχασα, ὅσο γιὰ τὸν θά τὸν ξαναἰδῶ.. Ἴσως... Γιατὶ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια; δὲν χάνω κάθε ἐλπίδα.. Μποροῦν νὰ μὲ ξανακατεβάσουν.. Ποιὸς ξέρει.. Μὴ πού πῆτε πῶς εἶμαι μιὰ πάρα πολὺ κουτὴ κούνια... Ἐγὼ θὰ περιμένο... Τὸ μόνο πού φοβᾶμαι εἶναι, μήπως δὲν ξεῦθρουν πιά νὰ μὲ βροῦν... Γι' αὐτὸ σᾶς παρακαλῶ πάρα πολὺ, ἂν μὲ γυρέψουν, νὰ πῆτε πῶς ἐδῶ στὴ σοφίτα εἶμαι... Ἀνάμεσα σ' ἓνα κἀδρο καὶ μιὰ καπελλιέρα...

Βασιλικὴ γενναιοσυρία

Ὁ Λεοπόλδος βασιλεὺς πρίγκηψ τῆς Λωρραίνης, διεκρίνετο γιὰ τὴν μεγάλην του καλωνή. Ὅταν κάποτε ἓνας ἀπὸ τοὺς Ὑπουργοῦς του τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι οἱ ὑπῆκοοι του τὸν ἐλίστευαν ἀπήτησε:

—Τόσο τὸ καλλίτερο θὰ γίνω ἀκόμη πιὸ πλούσιος ἀφοῦ αὐτοὶ θὰ εἶναι εὐτυχεις.

Ἰκανοοίσεις Φιλοσόφου

Ὅταν ἡ Ξανθίπη ἦλε νὰ ἀναγγεῖλη στὸν σύζυγό της τὸν Σωκράτη ὅτι εἶχε καταδικασθῆ εἰς θάνατον αὐτὸς τῆς εἶπε ἀτάραχος:

—Μὴν κλαῖς Ξανθίπη, κι' αὐτοὶ πού μὲ καταδίκασαν θὰ καταδικασθοῦν μιὰ μέρα.

—Μὰ σένα σὲ καταδίκασαν ἀδίκως.

—Θὰ ἐπρωτιμώσες νὰ μὲ εἶχαν καταδικάσει δικαίως; παρετήρησεν ὁ φιλόσοφος.

Μόλις φθάσαμε στις Σπέτσες βγήκαμε και μαζί με τους φίλους μας που είχαν έλθει να μας υποδεχθούν τραβήξαμε κατ' εὐθείαν για τὸ «Ποσειδώνιο». Ἐφθάσαμε «κεί χαράματα και λίγο μετά τὰ μεσάνυχτα χωριστήκαμε για νὰ πάει ὁ καθένας νὰ κοιμηθῆ. Ἐμείς γυρίσαμε στὸ πλωτό μας σπίτι.

Μὲ ὅλη τὴν κούρασι προῖ - προῖ βρεθήκαμε στὸ πόδι και κάναμε τὴν κλασσικὴ πλύσι καταστρώματος και τὰ ἄλλα ἀπαραίτητα στὴν τουαλέτα τῆς «Χελιδόνας» και τοῦ ἑαυτοῦ μας, γιατί θὰ εἶχαμε κόσμο για νὰ πάμε με τὸ κότερο ἀντίκρου εἰς τὴν περιφέρη ἀμμουδιά Κόστα και μπάνια. Κατὰ τὰς δέκα πάρα τέταρτο φθάσαμε ἐκεῖ καλοφροτωμένοι, θὰ εἴμαστε εικοσιπέντε τριάντα άτομα, σ' τὴν καυμένη τὴν «Χελιδόνα». Καλὸ ναῦλο, ἀλλὰ και ἀντικανονικό, διότι δὲν ἐπιτρέπεται σ' ἕνα ναυτικὸ πού ξερεῖ τὴν δουλειά του νὰ πέρη τόσους ἀνθρώπους ἢ ἐμπόρευμα. Ἀλλὰ εὐτυχῶς δὲν εἶχε παρὰ ἐλάχιστο ἀεράκι, ἀρκετὸ μόλις για νὰ κάνουμε τὸ ἐνάμισυ μίλι πού μας χώριζε ἀπὸ τὴν Κόστα. Ἄμα φθάσαμε, κυριολεκτικῶς σακατέψαμε τὴν θάλασσα με τὶς βουτιές, και τὸ μόνο πού μας σταμάτησε ἦταν τὸ προσκλητήριο τοῦ στομάχου μας πού μας πληροφοροῦσε ὅτι νηστικὸ ἀρκοῦδι δὲν χορεύει. Ἔτσι κατὰ τὶς δώδεκα πήγαμε σ' ἕνα μαγαζάκι πού ἦταν καμωμένο ἀπὸ καλάμια και χόρτα σὰν τὰ σπίτια τῶν μαύρων τῆς Ἀφρικής, μὰ κι' ἐμεῖς, ἠλιοκαμμένοι και με τὸ μόνο ῥοῦχο τὸ μπανιερό μας μοιάζαμε με ἄγριους.

Ἄν μας ἔβλεπε κανεὶς θὰ νόμιζε πῶς δὲν εἶχαμε φάη ποτέ μας, ἢ πῶς εἴμαστε θηρία τῆς ζούγκλας, γιατί τὸ τί τυρὶ φέτα, ψωμί, αὐγά, ψάρια, σταφύλια και σῦκα φάγαμε ἦταν ἀφάνταστο. Μετὰ δὲ σὰν πραγματικὰ θηρία πήγαμε και ξαπλωθήκαμε σ' ἀμπέλια κάτω ἀπὸ τῆς συνκὲς για νὰ ἀποφύγουμε τὸ τρομερὸ καβουρδισμα τοῦ ἡλίου. Στὰς τρεῖς δευτέρη ἐφοδο στὴ θάλασσα, τσαλαβουτήσαμε για λίγο στὸ νερὸ και στὶς τέσσερες και μισὴ μπαρκάραμε νὰ γυρίσουμε με τὸ στεργιανὸ ἀεράκι. Φθάσαμε στὶς ἔξη και στὶς ἐξήμισι ἀφοῦ οἱ ἄλλοι συγγυριστήκαν λίγο στὰ σπίτια τους συγκεντρωθήκαμε στὸ καφενεῖο τῆς Ντάπιας για νὰ κάνουμε ἕνα περιπάτο ὡς τὸ Μοναστήρι.

Ἀπὸ κεί βλέπει κανεὶς στὰ πόδια του ὅλη τὴν πόλι ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά και ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ νησίαι Σπετσοπούλα πού εἶναι ἰδιοκτησία τῆς οἰκογενείας Λεωνίδα. Ἐνα μαγευτικὸ μέρος νὰ περνᾷ κανεὶς τὸ καλοκαίρι του, ἀφοῦ ἔχει ἐκεῖ ἀπ' ὅλα: ἕνα θαυμάσιο και μεγάλου σπῆτι, ἀνθό-

κηπο, πεῦκα, ψάρεμα και ἀπόλυτη ἡσυχία για νὰ ξεκουραστῆ κανεὶς. Ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὸ Μοναστήρι περάσαμε νὰ δοῦμε ἕνα ἀπὸ τὰ παλαιότερα και ἱστορικώτερα σπίτια τῶν Σπετσῶν, τὸ σπίτι τῶν Χατζηγιάννη—Μέξη πού εἶχε δὴ στὴν ἐποχὴ τῆς Ἐπαναστάσεως και πρὶν μεγάλες δόξες. Μὰς δέχτηκε ὁ ἰδιοκτήτης, ἕνας γέρος πάνω ἀπὸ ἐνενηντα χρόνων με τῆς δύο του ἀδελφές. Εἶχαν δὲ τὴν καλωσύνη νὰ μὰς δεῖξουν ὅλο τὸ σπίτι και νὰ μὰς πούν διάφορες ἱστορίες τῆς οἰκογενείας τῶν ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ πέσαμε ὅλοι νωρίς και για νὰ μὴν κουρασθοῦμε τὴν ἐπομένη πήγαμε για μπάνια στὴ Μπουμπουλῖνα. Ὡστε νὰ εἴμαστε κοντὰ στὸ κότερο και νὰ πάμε νὰ ὑποδεχθοῦμε τὴν μοῖρα μεσογείου τοῦ Ἀγγλικοῦ Στόλου πού θὰ ἔφθανε κατὰ τῆς τρεισύμισι τὸ ἀπόγευμα. Γυρίσαμε ἀπὸ τὴν Μπουμπουλῖνα κατὰ τὶς δώδεκάμισι και πεταχτήκαμε νὰ τσιμπήσουμε κάτι στοῦ Καρμανιόλα—ῶχι και τόσο εὐχάριστο ὄνομα για ἕνα ἐσπιατόριο. Στὶς δώδεκάμισι ἀκριβῶς σαλπάρουμε, πέρνοντας μαζί μερικὸς ἀπὸ τοὺς πιὸ γνοστούς μας για νὰ συναντήσουμε στ' ἀνοικτὰ τὸ στόλο.

Εὐτυχῶς ὁ καιρὸς ἦταν καλός, με γερὸ στρωμένο ἀεράκι κι' ἔτσι κατὰ τὶς δύομισι συναντήσαμε τ' Ἀγγλικὰ καράβια μπρὸς στὸ Δοκὸ, τὰ χαιρετίσαμε με τὴν Σημαία μας, δηλαδὴ τὴν κατεβάσαμε λίγο και τὴν ἀνεβάσαμε πάλι, ὁ δὲ στόλος ἀμέσως μὰς ἀνταπέδωσε τὸν χαιρετισμὸ με τὸν ἴδιο τρόπο. Ζυγώσαμε στὰ δύο καράβια πού εἶχαν γνωστούς μας ἀξιωματικούς. Ἦταν τὸ «Maine» ἕνα τέλειο πλωτὸ νοσοκομεῖο με ὅλες τὶς τελειότερες χειρουργικὲς ἐγκαταστάσεις και τὸ «Eagle» ἕνα κολοσσαῖο ἀεροπλανοφόρο. Ἔτσι δὲ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ καράβια γυρίσαμε στὶς Σπέτσες κατὰ τὶς 4 πάρα τέταρτο και ξαναπήγαμε στὸ παλιὸ μας ἀγκυροβολεῖο.

ΠΑΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

«Ἡ τὴν τῆς Μαρούλας»

Τὰ κορίτσια τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Σπιτιοῦ» θὰ παίξουν στὸ καλλιτεχνικὸ θεατράκι τους τὴν «Τύχη τῆς Μαρούλας» τὸ Σάββατο 18 Μαΐου ὥραν 4.30 μ. μ. Τιμὴ εἰσητηρίων για τὰ παιδιὰ δρχ. 5.

Πῶς ἔμαθε ὁ Πέτρος τί εἶνε ἀσύρματος

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὅταν ἔμειναν μόνα τὰ δύο παιδιὰ ὁ Πέτρος ἔδειξε στὴ Μαργαρίτα ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα. Τὸν φοῦρο πού ἔψηνε τὶς στάμνες και τὰ κουμάρια ὁ παππούς του, τὸν πηλὸ πού τὶς κατεσκευάζε και χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν πέρασε περισσότερο ἀπὸ μιὰ ὥρα. Ἐξαφνα ἡ Μαργαρίτα κύτταξε τὸ ρολόγι τῆς.

—Μὰ πῶς δὲν ἐφάνηκε ἀκόμη ὁ Μπαμπᾶς, εἶπε. Δὲν χρειαζόταν περισσότερο ἀπὸ μιὰ ὥρα για νὰ κάμη τὸ «πήγαμε-ἔλα».

—Θέλετε νὰ πάμε λίγο πρὸς συνάντησίν του; ρώτησε ὁ Πέτρος για νὰ κάμη εὐχαρίστησι στὴ μικρὴ. Και ξεκίνησαν πρὸς τὸ δάσος.

Ἦσυχία ἀπόλυτη ἐβασίλευε. Ὅλα φαίνονταν σὰν κοιμισμένα και ἡ Μαργαρίτα πρῶτῃ φορὰ ἐνοιῶθε μιὰ βαθεῖα γαλήνη νὰ τῆς πλημμυρίζῃ τὴν ψυχὴ.

Εἶχαν προχωρήσει ἀρκετὰ μέσα στὸ δάσος, ὅταν ἔξαφνα ὁ Πέτρος συνηθισμένος νὰ διακρίνη μακρὰ διέκρινε κάτι πού τὸν ἔκαμε νὰ σταθῆ ἀτότομα.

—Τὸ αὐτοκίνητο! εἶπε.

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὴ φράσι πού ἡ Μαργαρίτα ἔβγαλε μιὰ φωνὴ τρομαγμένη και ὠρμησε πρὸς τὸ μέρος πού εἶχε κι' αὐτὴ διακρίνει τὸ αὐτοκίνητο τοῦ πατέρα τῆς.

Σὲ λίγα δευτερόλεπτα βρισκόταν στὸν τόπο τοῦ δυστυχήματος. γιατί περὶ δυστυχήματος ἐπρόκειτο, και εἶδε τότε τὸ αὐτοκίνητο ἀναποδογυρισμένο και τὸν πατέρα τῆς ἀναίσθητον κατὰ γῆς. Ἐτρεξε κοντὰ του, ἔπεσε ἐπάνω του κι' ἐφώναξε:

—Μπαμπάκα μου! Μπαμπά!

Ὁ Πέτρος πού εἶχε τρέξει κι' αὐτὸς ἔσκυψε πρὸς τὸν μηχανικὸ και ἀντελήφθη ὅτι ἀνέπνεε ἀκόμη.

—Πρέπει νὰ τὸν βοηθήσωμε, εἶπε ἡ Μαργαρίτα με δάκρυα στὰ μάτια.

—Πῶς νὰ τὸν βοηθήσωμε, εἶπε ὁ Πέτρος στενοχωρημένος. Εἴμαστε μονάχοι.

—Μήπως ἔχετε τίποτε φάρμακα στὴν καλύβασ;

—Δυστυχῶς τίποτε.

—Θεὸ μου, τί θὰ κάνουμε;

Ὁ Πέτρος στεκόταν ἀπελπισμένος και προσπαθοῦσε νὰ βρῆ τί μπορούσε νὰ κάμη για νὰ βοηθήσῃ τὴ μικρὴ του φίλη πού ἔγλαιγε σκυμένη κοντὰ στὸν μπαμπά τῆς. Ἐξαφνα τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε. Εἶχε θυμηθῆ τὴν ἐγκατάστασι τοῦ ἀσυρμάτου πού εἶχε κάμη ὁ μηχανικός.

—Μιὰ ἰδέα! εἶπε. Θὰ χρησιμοποιήσουμε τὸν ἀσύρματο.

Ἡ Μαργαρίτα τὸν κύτταξε σαστισμένη και ἔσταμάτησε για μιὰ στιγμὴ νὰ κλαίῃ.

—Μὰ εἶναι δύσκολο, εἶπε, θὰ τὰ καταφέρουμε;

—Θὰ δοκιμάσωμε, ἂν θέλετε ἀκολουθήστε με θὰ με βοηθήσετε και σεῖς πού ξερετε κάτι περισσότερα ἀπὸ μένα.

(ἀκολουθεῖ)

Παιδικὸ γέμο

Ἡ Λιλὴ λαμβάνει δῶρο ἕνα κουτι σοκολάτες Ἴον και καθὼς εἶναι καλοαναθραμένη ἀνοίγει τὸ κουτι και προσφέρει ἀμέσως στὸν κύριο πού τῆς ἔκανε τὸ δῶρο.

—Ἐδῆστω, μικρούλα μου, λέει ὁ κύριος δὲν τρώω σοκολάτες. Ὅταν ἦμουνα μικρὸς σὰν κι' ἐσένα τὶς ἀγαποῦσα πολὺ ὅπως κι' ἐσύ...

—Ὡ! καταλαβαίνω κύριε ἡ μαμά σας θὰ σᾶς ἔκαμε νὰ τὶς ἀηδιάσετε. Πρὸς Θεοῦ νὰ μὴ μάθῃ ἢ δική μου μαμά τί μέσον μεταχειρίσθηκε...

Τοτός.—Μαρὰ πάντα θὰ εἶμαι μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν Γιαννάκη;

Μαμά.—Βέβαια παιδί μου.

Τοτός.—Τί καλὰ! Ἔτσι θὰ μπορῶ πάντα νὰ τοῦ τῆς βρέχω...

—Μιχαλάκη, πῶς τὰ πᾶς στὸ σχολεῖο σου.

—Καλὰ, μπαμπάκα.

—Σοῦ τὸ εἶπε ὁ δάσκαλος;

Ναί, δηλαδὴ τὶς προάλλες ἔλεγε: Ἄν ἦσαν ὅλοι οἱ μαθηταὶ σὰν κι' ἐσένα θὰ τὸζλεινα τὸ σχολεῖο...

Γαλλικὸ
Μυθιστό-
ρημα

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Τοῦ
RENE
VIGÓ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Μόλις αἰσθάνθηκε τὸν ἑαυτό του ἐλεύθερο ὁ Ἰάκωβος καὶ εἶδε πεταμένο κατὰ γῆς τὸν μπαλντᾶ ὤρμησε, τὸν ἄρπαξε, ὁ δὲ Φερναντὲς πού ἐξακολουθοῦσε νὰ σκέπτεται ὅτι εἶχε νὰ κάνη μετὰ τρελλὸ ἐπῆρε τὰ μέτρα του γιὰ ν' ἀμυνθῆ.

—Μὴ φοβάσθε, κύριε, εἶπε τότε ὁ νεαρὸς ρεπόρτερ. Δὲν θέλω διόλου τὸ κακό σας, τουναντίον μάλιστα. Ἀκολουθεῖτε με στὴν κουζίνα καὶ θὰ ἰδῆτε.

Ἐπροχώρησε στὴν κουζίνα καὶ ἄρχισε νὰ κτυπᾷ μὲ τὸν μπαλντᾶ τὸ ντουλάπι τῆς κουζίνας, γιὰ νὰ τὸ ἀνοιξῆ, ἐνῶ συγχρόνως εἶπε στὸν Φερναντὲς πού τὸν παρακολουθοῦσε μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα:

—Σεῖς γεμίστε μου ἓνα κουβὰ νερό.

—Τί θὰ κάνετε;

—Θὰ σᾶς ἐξηγήσω ὕστερα, γεμίστε μου τὸν κουβὰ πού σᾶς λέω καὶ μὴ χάνετε οὔτε στιγμή!

Σὰν ἀποβλακωμένος ἀπὸ τὸ ἐπιτακτικὸ ὕφος τοῦ νεαροῦ, ὁ Φερναντὲς ἐξετέλεσε ὅτι τοῦ ἔλεγον καὶ ἔβαλε ἓνα κουβὰ κάτω ἀπὸ τὴ βρούσι τοῦ νεροχύτη γιὰ νὰ γεμίση νερό. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ἰάκωβος εἶχε σπᾶσει σὸ ντουλάπι, ἔβγαλε τὴν βόμβα πού εἶχαν ἐκεῖ τοποθετήσῃ καὶ τὴν ἔβαλε μὲ προσοχὴ μέσα στὸν κουβὰ μὲ τὸ νερό. Ὑστερα ἀνέπνευσε μὲ ὄλη τὴ δύναμι τῶν πνευμόνων του καὶ εἶπε:

—Φθινὰ τὴν γλυτώσαμε, κύριε Φερναντὲς...

—Τί ἦταν αὐτὸ πού βάλατε στὸ νερό;

—Δὲν τὸ καταλάβατε τί εἶναι βόμβα.

—Βόμβα;

—Ναὶ πού σὲ λίγα δευτερόλεπτα θὰ μᾶς τίναζε στὸν ἀέρα ἂν δὲν τὴν βουτούσα στὸ νερό...

Ὁ Μεξικανὸς τὰ εἶχε κυριολεκτικῶς χαμένα.

—Ἐπὶ τέλους, κύριε, εἶπε, θὰ μοῦ ἐξηγήσετε;

Ὁ νεαρὸς μας φίλος ἐχαμογέλασε καὶ συστήθηκε:

—Ἰάκωβος Ντεκόλ ἀστυνομικὸς ρεπόρτερ στὴν ἐφημερίδα «Παρατηρητής».

Διηγήθηκε ὅσα γνωρίζομε, ἐνῶ ὁ Μίγκελ Φερναντὲς ἐσκουίπιζε τὸ μέτωπό του ἀπὸ τὴν ἀγωνία του.

—Πραγματικῶς, εἶπε στὸ τέλος, φθινὰ τὴν γλυτώσαμε. Μοῦ σώσατε τὴ ζωή, κύριε Ἰάκωβε.

—Ἔσωσα μαζὺ καὶ τὴ δική μου...

Ὁ Φερναντὲς τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι καὶ τοῦ εἶπε:

—Πρόκειται γιὰ κάποια πολιτικὴ ἐκδίκηση καὶ ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπατε καταλαβαίνω ποιοὶ ἦσαν αὐτοὶ οἱ κακοποιοί. Δύο ἀπὸ τοὺς χειρότερούς μου ἐχθρούς ὁ συνταγματάρχης Ἐρρίκος Ντεκόλ καὶ ὁ ὑπολοχαγὸς του Μπλάσκο Μπίλμπο. Τοὺς εἶχα φυλακίσει καὶ τοὺς δύο ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ καὶ ἐτελείωσαν τὴν ποινὴ τους ἐδῶ καὶ ἓνα-δύο μῆνες. Εἶχαν ὀρκισθῆ νὰ ἐκδικηθοῦν καὶ χωρὶς τὴ δική σας ἐπέμβασι θὰ τὸ κατόρθωναν. Πόσο σᾶς εὐγνωμῶ, νεαρέ μου φίλε!...

Ἐτηλεφώνησαν ἀμέσως στὴν ἀστυνομία καὶ καθὼς ἔφθαναν οἱ ἀστυνομικοὶ εἶδα δυὸ ἀνθρώπους νὰ φεύγουν τρέχοντας, ἀλλ' ἔτρεξαν καὶ τοὺς συνέλαβαν. Ἦσαν ὁ Ἐρρίκος Ντεκόλ καὶ ὁ Μπλάσκο Μπίλμπο πού δὲν προσπάθησαν καθόλου ν' ἀντισταθοῦν ἢ ν' ἀρνηθοῦν τὴν πράξι τους καὶ ὠδηγήθηκαν ἀμέσως στὴν ἀστυνομία.

—Ἄ! φίλε μου, εἶπε πάλι ὁ Μεξικανὸς θὰ σᾶς εἶμαι εὐγνώμων διὰ βίου.

—Τί ὥρα εἶναι; ἐρώτησε ἀντὶ ἀπαντήσεως ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Φερναντὲς τὸν ἐκτίναξε περίεργος καὶ εἶπε:

—Μὰ σεῖς, φίλε μου, ἔχετε πάθει ψύχωση μὲ τὴν ὥρα. Δὲν λέτε καὶ ἄλλη κουβέντα. Εἶναι δύο παρὰ δέκα.

—Θαυμάσια! Τρέχω νὰ γράψω τὸ ἄρθρο μου γιὰ νὰ προφθάσῃ νὰ μπῆ στὸ «Τελευταία Ὦρα».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Τὸ μυστήριον τοῦ Μόντε Κάρο.

—Λοιπόν, ρωτοῦσε ὁ Ἰάκωβος τὸν Διευθυντὴ του, ἐξακολουθῆτε νὰ πιστεύετε πὼς εἶμαι πολὺ νέος γιὰ νὰ κάνω μεγάλα ρεπορτάζ;

Ὁ Διευθυντὴς ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸν ὄμο τοῦ νεαροῦ ρεπόρτερ καὶ εἶπε:

—Εἶμαι ἐνθουσιασμένος μαζὺ σου, Ἰάκωβε, γιὰτὶ ἐκτός πού εἶχαμε μὴ τόσο σπουδαία εἶδησι πρὶν τὴν γράψουν οἱ ἄλλοι ἔσωσης καὶ ἓναν ἀνθρωπο. Καὶ σήμερα θὰ σοῦ ἀναθέσω μὴ ἄλλη ὑπόθεσι πού ἴσως νὰ μὴν ἔχη λιγώτερο ἐνδιαφέρον. Μᾶς ἐτηλεγράφησε ὁ ἀνταποκριτὴς μας ἀπὸ τὴ Νίκαια ὅτι ἐξηφανίσθη κατὰ τρόπον μυστηριώδη ὁ κινηματογραφικὸς ἀστὴρ Τσάλυ Μέλτον. Ἐγευμάτιζε στὸ ρεστωρὰν τοῦ ξενοδοχείου Ρουαγιάλ ὅταν ἓνας γκροῦμ τὸν εἰδοποίησε πὼς τὸν ζητοῦσαν ἐσπευσμένως στὸ τηλέφωνο. Σηκώθηκε ἀμέσως, ἔτρεξε στὸ δωμάτιό του καὶ ἐπέρασε μὴ δλόκληρη ὥρα χωρὶς νὰ ξαναφανῆ. Οἱ φίλοι του ἀνησύχησαν καὶ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς ἀνέβηκε στὸ δωμάτιό του νὰ ἰδῆ τί συμβαίνει. Βοῆκε τὴν πόρτα κλειδωμένη ἀπὸ μέσα καὶ καθὼς κτύπησε καὶ δὲν τοῦ ἀνοίξαν εἰδοποίησε τὴν ἀστυνομία. Ἐβίβασαν τὴν κλειδαριά, ἀνοίξαν τὴν πόρτα καὶ βρῆκαν τὸ δωμάτιο ἀδειανό. Ὁ Μέλτον εἶχε ἐξαφανισθῆ ἐνῶ ἡ πόρτα ἦταν κλειδωμένη ἀπὸ μέσα. Θὲς νὰ πᾶς νὰ διενκρινῆσῃ ἐσὺ αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι;

—Πολὺ εὐχαρίστως.

—Λοιπόν θὰ φύγῃς ἀμέσως γιὰ τὸ Μόντε Κάρο ἀεροπορικῶς γιὰ νὰ μὴ χάσῃς οὔτε στιγμή καὶ δὲν σοῦ λέω τίποτε περισσότερο, τ' ἄλλα εἶναι δική σου δουλειά. Καλὴ ἐπιτυχία, ἀγαπητέ μου.

Ἦταν περασμένες 10 τὸ βράδυ ὅταν ἔφθασε ὁ Ἰάκωβος στὸ Μόντε Κάρο καὶ ἓνα ταξὶ τὸν ὠδήγησε ἀμέσως στὸ ξενοδοχεῖο Ρουαγιάλ.

Ὁ Ἰάκωβος ἐζήτησε νὰ τοῦ δώσουν ἓνα δωμάτιο πού νὰ συνέχεται μ' ἐκεῖνο, στὸ ὅποιο εἶχε μείνει ὁ Μέλτον καὶ ἄρχισε ἀμέσως τίς ἀνακρίσεις του. Πρῶτα ἐρώτησε τὸν ὑπάλληλο τοῦ ξενοδοχείου πού ἦταν στὸ τηλέφωνο ὅταν ἐζήτησαν τὸν Μέλτον.

—Ἦταν ἀνδρική φωνὴ ἢ γυναικεία αὐτὴ πού τὸν ζήτησε;

—Ἀνδρική, κύριε.

—Καὶ ἡ ἀστυνομία δὲν κατόρθωσε ν' ἀ-

νακαλύψῃ ποῖος ἦταν αὐτὸς πού τηλεφώνησε;

—Ὁχι, κύριε.

—Τί ὥρα ἦταν;

—Ἐπτὰ καὶ εἴκοσι πέντε.

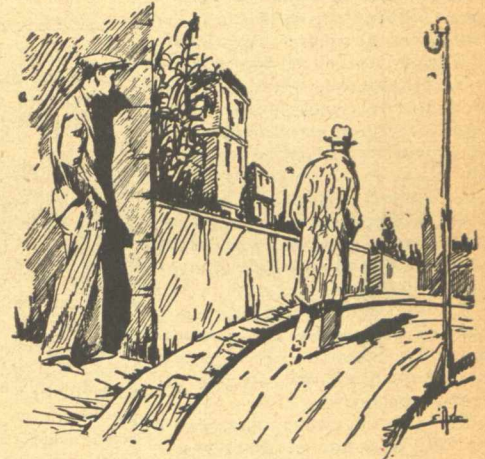
—Μὲ ποῖον καθόταν ὁ κ. Μέλτον;

—Μ' ἓνα Ἀμερικανὸ σκηνοθέτη τὸν κ. Τζέμης Λίντμαν.

—Μένει καὶ αὐτὸς στὸ ξενοδοχεῖο σας;

—Ὁχι σὲ μία βίλλα πού ἐνοίκιασε στὴν ὁδὸν Μαντιόν.

Ὁ Ἰάκωβος εὐχαρίστησε τὸν ὑπάλληλο,

... ἐσκέφθηκε νὰ τὸν παρακαλουθῆσῃ...

ὕστερα ἐκλείσθηκε στὸ δωμάτιό του καὶ ἄρχισε νὰ σκέπτεται.

Δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ ποῖα μπορούσαν νὰ ἦσαν τὰ αἰτία τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ Μέλτον καὶ πὼς εἶχε κατορθώσει νὰ ἐξαφανισθῆ ἀφοῦ ἡ πόρτα ἦταν κλειδωμένη ἀπὸ μέσα καὶ τὸ παράθυρο τοῦ δωματίου του εἶχε βρεθῆ καὶ αὐτὸ κλειστό.

Ἐσκέφθηκε πολὺ ὥρα, ἐτυράννισε πολὺ τὸ μυαλό του καὶ στὸ τέλος ἀπεφάσισε νὰ πάη πρὸς συνάντησιν τοῦ Τζέμης Λίντμαν στὴ βίλλα του.

Εἶχε σκοπὸ παρ' ὅλο τὸ προχωρημένο τῆς ὥρας νὰ ζητήσῃ νὰ γίνῃ δεκτὸς ἀπὸ τὸν Ἀμερικανὸ σκηνοθέτη καὶ νὰ τοῦ ἀπευθύνῃ διάφορες ἐρωτήσεις. Ἀλλὰ καθὼς ἐπλησίαζε στὴ βίλλα εἶδε κάποιον νὰ βγαίνει καὶ δὲν ἄργησε ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν Ἀμερικανὸ σκηνοθέτη. Ἐκρόφθηκε τότε σὲ μὴ γωνιά καὶ ἐσκέφθηκε νὰ τὸν παρακαλουθῆσῃ...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΜΑΣ

Ἀπέναντι στὸ Κάστρο

τῶν Κυθέρων

Θάταν περασμένα μεσάνυχτα. Τὸ φαγγάρι ἀρχίσει πιά νὰ γέρνει πρὸς τὴ δύση. Ἡ θάλασσα ἀπλώνεται βαθύχρωμη κι' ἀπάνω της ἀρμένιζαν караβάκια ψαράδικα, πού το ἓνα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐχάινοντο ἐκεῖ κάτω στὸν ὀρίζοντα.

Ἐνα τέτοιο μαγεμένο βράδυ ἤμουν καθισμένη ἐπάνω στὰ ὀλοκάθαρα πετράδια τῆς ἀρογιαλιάς θαυμάζοντας τὴν πλάσι.

Ἀπέναντι μου, ψηλά, σάν ἓνα πελώριο στοιχειό, ὄρθάνετο τὸ Κάστρο, γερασμένο ἀπὸ τὰ πολλὰ χρόνια πού εἶχε στὴν πλάτη του.

Τὰ μάτια μου ἦσαν καρφωμένα ἐπάνω του, κι' ἀπορούσα κυττάζοντας το πῶς ἦταν ἔτσι καρφωμένο ἐπάνω στους ἀπότομους βράχους τοῦ νησιοῦ.

Κι' ἐκεῖ πού τὸ κυττάζα, μοῦ φάνηκε πῶς εἶδα τὴν ἱστορία του, πού ἀκουστά τὴν εἶχα, νὰ ζωντανεῖ μπροστά σὰ ξαφνιασμένα μου μάτια.

Εἶχε κτιστῆ στὰ πολύ παλιὰ χρόνια, τότε πού οἱ Ἑνετοὶ εἶχαν κυριεύσει τὸ νησί. Ἀπότομο κι' ἀγέρωχο πάνω στους ψηλοὺς βράχους, ἦταν γιὰ τοὺς ἐχθροὺς τὸ φόβητρο καὶ κανεῖς

ΑΡΜΟΝΙΑ

Τὰ πουλιὰ στὸ δάσος κελαιδοῦν μὰ φέρουν καιμιὰ ἄλλη ἁρμονία, τὰ νερά μᾶς πηγῆς ὅπου κυλοῦν παρασύροντας πέτρες μὲ βία.

Οἱ διαβάτες σιμά της περνοῦν καὶ βρίσκουν μὲ μεγάλη εὐτυχία τὸ δροσορό νερό καὶ ξεδιψοῦν ἀρχίζοντας πάλι τὴν πορεία.

Δάρισα Γάζη

ἀπ' αὐτοὺς δὲν μποροῦσε νὰ φθάσῃ ὡς ἐκεῖ, γιατί οἱ πολεμιστρες του, πού ἀκόμη σώζονται, σκορπούσανε πανιοῦ τὸ θάνατο...

Ἄλλοίμονον! Τὰ χρόνια περάσανε, τὸ Κάστρο ὑψώνεται πάντα ἀγέρωχο στους ἀπότομους βράχους, οἱ πολεμιστρες του διακρίνονται ἀκόμη ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φαγγαριοῦ, μὰ μιά ἀπέραντη γαλήνη τὸ περιβάλλει.

Κι' ἂν κανεῖς ἐπισκεπτής θελήσῃ ν' ἀνέβῃ ὡς ἐκεῖ ἀργὰ τὸ βράδυ δὲ θ' ἀκούσῃ τίποτ' ἄλλο παρὰ μονάχα μερικὲς κουκουβαγίαις πού μὲ τὴ λυπητερή τους φωνὴ κλαῖνε τὴν περασμένη του δόξα καὶ τὴν σημερινή του παρακμή.

Γύθειον 30 Μαρτίου 1933

Χρυσούλα Τσιγκουράκου

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΜΑΜΑΣ

Εἶμαι ἓνα μικρὸ παιδάκι μὲ ματάκια γαλανὰ μὲνα ῥόδο στοματάκι καὶ μὲ μιά χρυσή μαμά.

Φτωχό, μόλο τὸ χρυσάφι στὰ στριφτά μου τὰ μαλλιά, τρέχω τρέχω σάν ἐλάφι σ' ὅλη μας τὴ γειτονιά.

Εἶμαι βασιλεῖς σὰ θέλω ἀμυξᾶς καὶ προβεβυτῆς καὶ μοῦ βγάξουν τὸ καπέλλο ὁ Παυλάκης κι' ὁ Ντιντῆς!

Ἄν στὰ μάτια μου θολώσῃ τὸ ζαφεῖρι μιά σταλιά, τρυφερὰ θὰ τὸ στεγνώσῃ ἡ μαμά μου μὲ φιλιὰ.

Λίγο ἢ λύπη μου βαστάει ἡ χαρὰ μου ὅμως πολὺ κανεῖς ὅλα τὰ ξεχνάει μὲ τὸ τσέρι στὴν αὐλή...

Πῶς μὲ λένε; Οἱ γειτόνοι μὲ φωνάζουν «Στρατῆ», μὰ ἡ μαμά σάν μὲ σηκώνει «Θησαυρό» μὲ λέει, γιατί;

Ρίτα Ν. Μπούμη

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚ

Τὰ βιβλία, μεταξὺ τῶν ὁποίων θὰ διαλέξῃ ὅποιος ἀπὸ τοὺς λύτας μας τῆς 1ης σειρᾶς κερδίσει τὸ Α'. βραβεῖον εἶναι τὰ ἑξῆς:

Ντοντιέ, *Τὸ Μικρούλινο*, διασκευὴ Νίκου Καζαντζάκη. — Σανδώ, *Ὁ Κεφάλαρας*, κατὰ τὸ γαλλικὸ ὑπὸ Γρ. Ξενοπούλου. —

Ἄνδρσεν, *Παραμύθια*, παράφρασις Ἄριστ. Π. Κουρτίδη. — Ε. Α. *Εἰκόνες ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη*, διασκευὴ διὰ παιδιὰ.

— Καλλοδί, *Ὁ Πιπίνος* (ἡ ἱστορία ἐνὸς Φασουλῆ), μετάφρασις Βέρθας Σ. Λέκα. — Μπήσες-Στόου, *Τὸ Καλύβι τοῦ Μπάμπια-Θωμά*, διασκευὴ Νίκου Καζαντζάκη. — Παπαδιαμάντη, *Τὰ Παιδικὰ*, διασκευὴ Γεωργίας Ταρσοῦλη. — Σουίφτ, *Τὰ ταξείδια τοῦ Γκοὺλιβερ*, διασκευὴ

Νίκου Καζαντζάκη. — Θεορβαντές, *Δὸν Κιχῶτος*, διασκευὴ Κ. Καρθαίου. — Ντίκινς, *Ὁλιβερ Τουίτς*, διασκευὴ Νίκου Καζαντζάκη. — Εἰρ. Δειδρινοῦ, *Ὁ ἕνός καὶ οἱ μικροὶ του φίλοι*. — Λάμ, *Δηγημάτα*, ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Σαϊκσπερ, μετάφρασις Π. Περιβολάκη. — Μπούλβερ Λύττον, *Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τῆς Πομπηίας*, διασκευὴ Νίκου Καζαντζάκη. — Ἐβαλτ, *Παραμύθια*, μετάφρασις Ἀλεξ. Δελμούζου. — Σαίντε, *Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν*, μετάφρασις Ι. Ε. Χρυσάφη. — Μάρρατ, *Ρέντυ*; ὁ ναυκλῆρος τοῦ «Εἰρηνικοῦ», διασκευὴ Γεωργίας Ταρσοῦλη. —

Ἄδὰμ, *Ἀπὸ τὸ χωριὸ μου καὶ ἄλλα διηγήματα*. — Αἰσιόπου Μύθοι, διασκευὴ καὶ ἐκλογή Βέρ-

θας Σ. Λέκα. — Μάυντ-Ρήντ, *Νέοι Ροβινσῶνες*, διασκευὴ Νίκου Καζαντζάκη. — Χάμμιστρεμ, *Ἱστορία δύο Μυρμικῶν*, μετάφρασις Βέρθας Λέκα. — Δέφνερ, *Ἑλληνικά Ἡρωικά*. — Λάγκερλεφ, *Τὸ δασκαστὸ ταξίδι μὲ τὴν Αργεῖον*, μετάφρασις Ι. Ε. Χρυσάφη. — Μπόνσλες, *Μαγιά ἢ Μέλιον*, διασκευὴ Νίκου Καζαντζάκη. — Γκόπαλ-Μπούκερ, *Ὁ Ἑλέν*, Κάρη, μετάφρασις Νίκου Καζαντζάκη. — Μπούντ, *Περικλέους τοῦ Βαρόνου Μυνηάουζεν*, τὰ φράσις Γεωργίας Ταρσοῦλη. — Π. Π. Ἡ, *Γύρω ἀπὸ τὴ Φύση*. — Λεκορντιέ, *Τὸ παραμύθι Ἀλεπούς*, μετάφρασις Ι. Ζερ-

Ἀθήναι— Πινδάρου 30. Ὁραὶ γραφεῖον 5-8 μ. μ. πλὴν Πέμπτης καὶ Κυριακῆς.

Μεταξὺ μας

Ἀγαπητὰ μου παιδιὰ,

Θὰ εἶδατε στὸ προηγούμενο φύλλο τὴν ἐπιθυμία πού ἐξέφρασε τὸ περιοδικό σας, νὰ σὰς δῆ δηλαδὴ νὰ ἔλθετε σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὰ ξεσητεμένα Ἑλληνόπουλα, καὶ ἰδιαιτέρως μὲ τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς Ἀμερικής πού εἶνε πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα.

Θὰ νοιώσατε πιστεύω τὴ μεγάλη σημασία αὐτῆς τῆς ἐπιθυμίας. «Ἐν τῇ ἐνόσει ἢ ἰσχύς» λέγαν οἱ πρόγονοί μας. Ἐκεῖνον πού κάνει τὴν δύναμι μᾶς χώρας εἶνε ἡ ἀλληλεγγύη ὅλων τῶν παιδιῶν καὶ ἡ κοινὴ τάσις ὅλων μαζὶ πρὸς τὸν ἴδιον σκοπὸ, πρὸς τὴν ἠθικὴ μὲ ἄλλα λόγια ἀνύψωσι τοῦ τόπου.

Μὴ νομίζετε ὅμως, παιδιὰ μου, πῶς φθάνει νὰ περιμένετε νὰ μεγαλώσετε γιὰ νὰ πραγματοποιήσετε μιά τέτοια σκέψι.

Ἡ σκέψις αὐτὴ πρέπει νὰ μεγαλώσῃ μέσα σας μαζὶ σας, γιὰ νὰ φθάσῃ στὴν τελικὴ τῆς ἐξέλιξι δταν καὶ σεῖς πιά θὰ ἔχετε ὀριμάσει. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο μονάχα θὰ κατορθώσῃ καθένα ἀπὸ σὰς νὰ προσφέρῃ μιά μέρα κάτι στὸν τόπο του. Καταλαβαίνετε ὅμως πόσο πικρὸ εὐκολο θὰ φθάσετε στὸν τελικὸ σας σκοπὸ ἂν δὲν εἶσατε ἓνα, ἂν δὲν εἶσατε δύο, ἀλλὰ δέκα, ἑκατὸ, χίλια Ἑλληνόπουλα, πού ὅλα μαζὶ θὰ ἔχετε τὴν ἴδια σκέψι, ὅλα μαζὶ θὰ θέλετε νὰ φθάσετε κάπου.

Καὶ τὸ γεγονός αὐτὸ θὰ ἔχη ἀκόμη μεγαλειότερη βαρύντηα ἂν ἡ συνεννόσις αὐτὴ ἐπέλθῃ μεταξὺ παιδιῶν πού ζοῦν στὴν Ἑλλάδα κι' ἐκείνων πού γιὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο ἔχουν ξενητενθῆ. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ ποῖπει μιά μέρα νὰ ὀφείλουν σ' ἑσὰς, τὰ ἐδῶ καλὰ μας Ἑλληνόπουλα, τὴν διατήρησι τοῦ Ἑλληνισμοῦ των.

Μὴ νομίζετε πῶς χροιάζονται γι' αὐτὸ πομπώδεις φράσεις ἢ πολλὰ λόγια. Καμμιὰ φορὰ μὰ τιποτένια λέξις πέφτοντας σὰν μικροσκοπικὸ βοτσαλάκι σὰ γαλήνια νερὰ μᾶς ἀνυποπίτης ψυχῆς, σχηματίζει κύκλους κι' ἄλλους κύκλους, κι' ἄλλους ἀκόμη καὶ ἡ τιποτένια αὐτὴ

λέξις πέρνει διαστάσις τέτοιαις πού καὶ σεῖς δταν τὴν προφέρατε οὔτε κἂν τίς εἶχατε φαντασθῆ.

Ἔτσι ἀνταλλάσσοντας ἀπλὰ-ἀπλὰ τίς σκέψεις σας μὲ τὰ ξεσητεμένα μας Ἑλληνόπουλα καὶ μιλώντας σ' αὐτὰ γιὰ τὴν καθημερινὴ σας ζωὴ ἐδῶ κάτω στὸν μακρινὸ γι' αὐτὰ τόπο τους, πού πρέπει πάντα νὰ τοὺς μένει ζωντανός, μπορεῖτε νὰ εὐιφέρετε σύνδεσμο ἀνυπολόγιστο καὶ ἀνυπολόγιστο καλὸ μορσὲ νὰ πηγάσῃ γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας.

Ἐμπρός! Περιμένω νὰ ἰδῶ ποῖο θὰ εἶναι τὸ πρῶτο Ἑλληνόπουλο πού θ' ἀπευθίνη διὰ τοῦ περιοδικοῦ μας τὸν πρῶτο του χαριετισμὸ στὰ ξεσητεμένα του πατριωτάκια.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

Ἡ ἀλληλογραφία μας

Εὐχαριστοῦμε τὴ μικρὴ μας, φίλη Ἀτθίδα γιὰ τὸν ἐνθουσιασμὸ πού μᾶς ἐκφράζει σχετικῶς μὲ τὴν ὕλη τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ πιστεύομε πῶς ἡ ἐμφάνισις τοῦ τρίτου μας φύλλου θὰ τὴν ἱκανοποιῆσι ἀκόμη περισσότερο. Μ' εὐχαριστῆσι μᾶς θὰ τὴν δοῦμε καμμιὰ μέρα στὰ γραφεῖα.

Π. Γαῖδεμβέργερ. Ἐλάβαμε ὑπ' ὄψιν τίς λύσεις ἀφοῦ ἦσαν ἄρρωστος. Καὶ σένα Παπαγαλάκι, σοῦ ἐγκρίναμε τὸ ψευδώνυμό σου καὶ σὲ εὐχαριστοῦμε γιὰ τίς καλῆς σου ἐνεργειαις μεταξὺ τῶν φίλων σου,

Γ. Κιτσόπουλον. Θὰ δεχθῶμε τίς λύσεις σου ἀφοῦ ἔτυχε νὰ εἶσαι ἄρρωστος καὶ χαρομόμαστε πού τώρα εἶσαι καλά. Στὰ καλὰ καὶ σοφὰ λόγια πού σοῦ εἶπα ὁ μαμπιάς σου δὲν ἔχουμε νὰ προσθέσωμι τίποτε, μόνον σὲ παρακαλοῦμε εὐχαριστήσῃ τον ἐκ μέρους μας. Περιμένομε τὸ ψευδώνυμό σου.

Γ. Βρεττόν. Ἀφοῦ ἔχεις λόγους νὰ μὴ θέλεις ψευδώνυμο δὲν πειράζει. Πιστεύομε νὰ εἴμινεις πολὺ εὐχαριστήμενος μὲ τὸ τρίτο φύλλο.

Νίκον Πολίτην. Ἔτσι λοιπὸν περιμένεις μὲ ἀνυπομονησία τὸ

δεύτερο φύλλο καὶ σ' ἄρσσε πάρα πάνω ἀπὸ τὸ πρῶτο; Τώρα πιά θάχῃς λάβει καὶ τὸ τρίτο καὶ θὰ εἶσαι ἀκόμη πικρὸ εὐχαριστήμενος. Διαγωνισμὸ πρὸς σύνθεσις πνευματικῶν ἀσκήσεων θὰ προκηρύξωμε, μείνε ἤσυχος καὶ σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον σου.

Κων. Καπεράλον. Σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ πού ἀγαπᾶς «Τὰ Ἑλληνόπουλα» καὶ περιμένομε νὰ λάβῃς μέρος καὶ στὴν κίνησι.

Νικ. Ὁρολογόπουλον. Ἔτσι λοιπὸν σοῦ ἄρσσε ὁ τίτλος τοῦ περιοδικοῦ μας; Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἦταν πολὺ πετυχημένος καὶ χαρομόμαστε πού καὶ τὸ περιεχόμενό του σὲ ἱκανοποίησε.

Ν. Νίσκον. Ἐλάβαμε τὴ συνδρομὴ σου καὶ τὸ δικαίωμα ἐγκρίσεως ψευδωνύμου καὶ σ' εὐχαριστοῦμε.

Τὸ ψευδώνυμό σου δὲν ἐγκρίνεται, Γ. Καλιμηκεράκη, ἀφοῦ δὲν ἔστειλες τὸ δικαίωμα ἐγκρίσεως.

Δὲν ἀρκεῖ ὅμως νὰ πάρτες ψευδώνυμο, Κάβε [τῆς Κυρᾶς, Σκνιπάκι, Μελαχροινὲ Ἰππότη, Ἰάννιθε καὶ Παπαγαλάκι, πρέπει νὰ λαμβάνετῃ καὶ μέρος στὴν κίνησι. Σ' αὐτὸ χρησιμεύουν τὰ ψευδώνυμα.

Λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν παρὰ τὴν μεγάλην ἀργοπορίαν των τὰ δελτία χαρᾶς καὶ λύσεων τοῦ πρώτου φύλλου τῶν Π. Γαῖδεμβέργερ, Γ. Κιτσόπουλου, Β. Μελά, Γ. Λιβισράτου, Λένας Ἀργυριάδου, Θ. Πεταλά, Μ. Βαλσαμάκη, Α. Ἀνδρεάδου καὶ Κ. Μαλακούτη.

Δελτία χαρᾶς (ἀρ. 2) καὶ λύσεις τῶν ἀσκήσεων τοῦ δευτέρου φύλλου ἐλάβαμε ἀπὸ τοὺς Γερασίμων Λιβισράτου, Κασσιανὴ Μουχτάρη, Κωνστ. Μαλακούτην, Κωνστ. Καποῶλον, Γεώργ. Κιτσόπουλον, Θεοδόσιον Πεταλᾶν, Νικ. Πολίτην, Λεάνδρον Νίσκον, Νικ. Ὁρολογόπουλον, Διονύσιον Ἀντανασάσιον, Κ. Καμάνην, Ἰωάννην Χουτζούμην, Ἰωάννην Σδρίν, Α. Σταύρου, Λέαν Ἀρ-